

Likestilling 2.0
Informatikk har startet egen jenteundervisning
Nyhet side 10 og 11

Møt professorene som velger rock over rødvin
Blåser liv i akademia
Reportasje side 22 til 25

Sjekk prisleppen på mora!
«Det der med nachspiel er ikke så dumt»
Espen Barth Eide på Grisefest
Nyhet side 8
Kultur side 16 og 17

UNIVERSITAS

Norges største studentavis | årgang 67, utgave 27 | www.universitas.no | onsdag 9. oktober 2013

BLÅBLÅ REGJERINGSPLATTFORM

Frykter skatteletter trumfer kunnskap

■ – Det kunnskapsbaserte er nedprioritert i plattformen, sier Forskerforbundets leder, Petter Aaslestad. ■ Frisk retorikk er ikke fulgt opp med konkret innhold, mener Oslos studentledere.

Leder side 2 Nyhet side 4, 5 og 6

FOTO: HENRIK EVERTSSON

Endelig i pocket!
169,-
ERIK BERTRAND LARSEN
BLI BEST
MED MENTAL TRENING

KNEKK EKSAMENSKODEN!

Lær av Norges råeste mentaltrener.
Møt forfatteren på Akademika Blindern
onsdag 16.10. kl 1215. **Velkommen!**

akademika

redaktør: **Emma Tollersrud**
emma.tollersrud@universitas.no 911 23 791

redaksjonsleder: **Øyvind Gallefoss**
oyvind.gallefoss@universitas.no 980 03 342

fotosjef: **Helle Gannestad**

desksjef: **Håkon Sukuvara**

nettredaktør: **Thorbjørn Kringelbotn**

magasinredaktør: **Anne F. Helseth**

MENINGER

Blå tåke

Bak den påtroppende regjeringens retorikk om kunnskapssamfunnet er det foreløpig tåkefullt. Fellesbudskapet fra de mange som har kommentert, tvitret og kritisert Sundvolden-erklæringen er at den er vag og uklar. For utdanning og forskning sin del er det flotte ord om innovasjon, fremragenhet og konkurransekraft, men langt mindre tallfesting enn på mange andre felter.

På ett punkt er regjeringsplattformen derimot ganske tydelig: Den gir bud om mer mål- og resultatstyring i universitets- og høyskolesektoren. «Kriteriene for å måle resultater skal utredes for å reflektere forskningskvalitet og forskningsproduktivitet», heter det. I motsetning til tidligere er dette nå gjort i en helt uttalt og selvfølgelig form. Det lover ikke godt for den forskningen som har få naturlige koblinger til næringslivet. Som dekan Fanny Duckert sier, er det mye forskning som ikke «lønner seg», men som allikevel er viktig. Også musikkvitere, historikere og samfunnsvitere må få nytte av de tre prosentene av BNP som skal settes av til forskning innen 2030. Forhåpentligvis betyr økt grunnfinansiering av institusjonene at de kan styre slikt selv.

Styringen mot rangeringssystemene er et av de fremste, men også mest banale tegnene på en slik målstyring. Høyre-leder Erna Solberg valgte å trekke fram dette i sin presentasjon på Sundvolden i går, da hun snakket om å arbeide for universiteter i verdensklasse. Her vil og bør den nye regjeringen møte sterk motstand. Både rektor ved UiO, Ole Petter Ottersen, hans tidligere motkandidat Torkil Vederhus og flere andre har gjentatte ganger advart mot for sterk vektlegging av slike mål. Som leder i Norsk studentorganisasjon, Ola Magnussen Rydje, så treffende skrev i Aftenposten om rangeringen til avisen *The Times*: Den sier like mye om utdanning som Hotel Cæsar sier om hotelldrift.

Universitets- og høyskolesektoren er mindre preget av skiftende politiske retninger enn mange andre samfunnsområder. Det er den overordnede politiske dreiningen, først og fremst i retning markedsstyring, som har preget sektoren de siste årene. New Public Management er på frammarsj over hele Europa. Liv Hausken, professor ved Institutt for medier og kommunikasjon på Universitetet i Oslo, leverte friske uttalelser overfor Klassekampen sist lørdag, og frykter uselvstendige universiteter, der studenter skal kjøres mest mulig effektivt gjennom systemet, og der fagtilbud kuttes grunnet manglende rendyrket nytteverdi. Flere krav om resultater og produksjon krever flere kontrollmekanismer, som igjen kan gi enda mer oppblåste administrasjonsledd. Det er på mange måter det motsatte av mer handlingsrom, som flere rektorer har etterspurt, til å finne løsninger på de mange kommende utfordringene.

Universitas er en avis for og av studenter. Universitas er et nyhets- og debattorgan for lærestedene tilknyttet Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO). Universitas skal drive kritisk og uavhengig journalistikk, og være partipolitisk nøytral. Universitas arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Daglig leder: **Monica Reigstad**
monica.reigstad@universitas.no 22 85 33 36

Annonseansvarlig: **Geir Dorp**
geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69

Besøksadr.: **Moltke Moes vei 33**

Postadr.: **Boks 89 Blindern, 0314 Oslo**

Epost: **universitas@universitas.no**

Web: **www.universitas.no**

Studerer du, sier du? Da må du dø.

Farlig utdanning

Kommentar

Petter Fløttum,
journalist i Universitas

For halvannen uke siden ble minst 42 jordbruksstudenter drept på sovesalene sine nordøst i Nigeria. Ingen har ennå offisielt tatt på seg skylden, men det meste peker mot at det er den militante, sunnimuslimske organisasjonen Boko Haram som står bak. Navnet betyr løst oversatt «vestlig utdanning er synd».

Boko Haram ønsker seg en strengt islamistisk stat med bokstavtro sharia-lovgivning i Nigeria. Angrep på vestlige utdanningsinstitusjoner har blitt deres varemerke. De forsøker også å styrte det sittende styret, som i 2009 satte inn en massiv offensiv mot gruppen. Siden da har anslagsvis 3600 mennesker blitt drept i konflikten, mange av disse studenter, lærere og elever.

Militante grupper som ønsker å innføre sterkt dogmatiske tanke- og styresett vil alltid ha problemer med utdanning. Spesielt utdanning de selv ikke dikterer. Om det er militante islamister, eller hvem det nå skulle være som kjemper mot kunnskapsfrihet, synes de å mene det er skremmende

at studenter og elever skal få impulser, tanker og kunnskap de selv ikke har, og ofte ikke vil ha.

Skumle menn med våpen kan også være redde. Spesielt for ting de ikke kan kontrollere. Og utdanning er farlig, for det åpner for kunnskap. Kunnskap er farlig, for det åpner for forandring. Forandring er farlig, spesielt om det er i feil retning.

Hva som er riktig og feil retning vil vi aldri bli enige om. Men det er alltid noen som mener å vite best.

«Hva som er riktig og feil retning vil vi aldri bli enige om»

Dette er ikke et utelukkende religiøst fenomen. Mange har tidligere, og vil også senere, kjempe mot andres muligheter til å tenke feil. Da Norge lå under tysk okkupasjon ble ensretting av skolen et viktig verktøy for å få barn og ungdom til å tenke rett.

Josef Terboven gjorde det klart allerede i 1940, da han påpekte at hver enkelt lærer må studere og virkelig legge godviljen til for å forstå og under- vise det livssyn som nazistene stod for.

Heldigvis føres kampen som oftest uten våpen, drap og altomfattende ødeleggelse. Men det skjer.

«**Boko Haram** og alle tilknyttede grupper eller individer i det nordlige Nigeria må umiddelbart stoppe alle angrep mot skoler, studenter, lærere og elever. Dette er en beklagelig og absolutt

ØYEBLIKKET

av **Adrian Nielsen**

Bursdagsfeiring: Onsdag markerte Studentersamfundet sitt 200-årsjubileum ved å skyte opp fyrverkeri utenfor Chateau Neuf.

ILLUSTRASJON: ØIVIND HOVLAND

ringeakt for retten til liv og retten til utdanning», uttalte Amnesty International etter de siste angrepene. Selvfølgelig må det ta slutt. Selvfølgelig er det forakt for alt det mennesket har rett på. Men Boko Haram kommer ikke selv til å legge ned våpnene. De kunne nok ikke brydd seg mindre om hva andre mener. De har en urokkelig tro på at det

de gjør, at hvert et drap og hver en ødelagt skole er riktig. **Utdanning er** muligheter, det åpner for kunnskap. Kunnskap er muligheter, det åpner for forandring. Forandring er muligheter, det åpner for å styre ting i riktig retning. Alle har rett på den muligheten.

For mange er studietiden den beste perioden i livet. Alt er nytt og framtiden formes. For andre er den et spørsmål om liv og død. De nigerianske studentene som ble drept mens de lå og sov, hadde ikke gjort annet enn å ønske seg en utdanning og en fremtid. Det var nok for Boko Haram.

petter.flottum@universitas.no

BAKPÅ NYHETENE

« Her jeg bor er det snart bare studenter som leier hybler, så hvor blir det av mangfoldet da? Hvor blir det av de som skal holde orden på stroket tror du? I tillegg er det magert med valgfrihet når det gjelder butikker. Vi har kiosker og puber i Bergen sentrum, og det overalt, men få skobutikker, garnbutikker, blomsterbutikker og kolonialer.

Endelig! noen som kjemper for garnbutikkene.
Hentet fra innlegget «Nå flytter jeg fra sentrum», Bergens Tidende, 07.10.13

« Jeg har aldri klart å identifisere meg med linedansere, høyt der oppe så florlett, så skremmende. Er de ikke redde for å falle? Det er ikke slik jeg vil billedgjøre livet, som en dans på en line, vaiende, krevende, fallhøyden altfor stor. Livet har ingen rett linje, ikke for noen av oss. Og selv om vi balanserer mellom tro og håp, glede og smerte, lykkelige øyeblikk og kjedsommelige hverdager, så er vel livet mer å betrakte som en improvisert dans i skumringen.

Jeg har aldri – beklageligvis – klart å identifisere meg med deg, Inga.
Hentet fra kåseriet til Inga Bostad, bakpå Morgenbladet, 04.10.13

FØLG OSS

På papir hver onsdag, på nett hele tiden.

www.universitas.no

facebook.com/UniversitasOslo

twitter: @universitas

For oppdaterte studentnyheter.

MENINGER

Universitas gir deg meninger fra verdens studentaviser

BERGEN

STUDVEST

UiO går foran og ansetter en professor i forskningskommunikasjon. Flere bør gjøre det lettere å spre kunnskap.

YALE

When we transition out of our lives as college students, it is important to recognize that wine has a place beyond our pregame coffee tables.

STOCKHOLM

Gaudeamus

Den första statsmakten är regeringen och den andra riksdagen. Den tredje statsmakten är medierna. Deras uppgift är att granska de två andra. Men vem granskar egentligen granskarna?

KØBENHAVN

Situationen på boligmarkedet for studerende er for længst spidset til. Vi har en langsigtet løsning, og den ligger lige til ministerens højrebæn – spørgsmålet er, om han vil.

TIPS OSS

tips@universitas.no

nyhetsredaktør:
geirmoln@universitas.noGeir Molnes
993 35 518

NYHET

Studenter lagde mat-app

APP: Studenter ved NTNU i Trondheim har utviklet en mobilapp som hjelper deg med å finne de beste butikktilbudene.

– Studenter leser sjelden kundeaviser, og de går ikke ofte inn på nettsidene til Rema eller Bunnpris. Butikkene bruker mye penger på markedsføring, men det kommer ikke frem til studentene. Jeg innså at det var et stort potensial i å samle tilbudene på ett sted, sier kommunikasjonssteknologi-student Andreas Jørgensen til Adressa.

Han tok kontakt med informa-

tikkstudentene Njaal Gjerde og Stian Bøe, som han hadde samarbeidet med tidligere. De tre NTNU-studentene utviklet en mobilapp som heter «Mattilbud».

For to uker siden ble appen lansert på Google Play og App Store.

– Man får alle tilbud fra dagligvarebutikkene direkte på mobilen, og folk beskriver produktet som en enkel og nyttig app. Nesten alle studenter har mobilen tilgjengelig til enhver tid, sier Jørgensen, til avisa.

FOTO: SXC.HU

Omstridt oljeselskap på Karrieredagen

BOIKOTT: Karrieredagen i Bergen gikk av stabelen i Grieghallen i går, 8. oktober. Blant bedriftene som kom for å presentere seg for fremtidige jobbsøkere var det franske oljeselskapet Total S.A. Det reagerer Studentenes og Akademikernes Internasjonale Hjelpesfond (SAIH) sterkt på, skriver Studvest.

– Total leter gjennom en avtale med Marokko etter olje i Vest-Sahara. Marokko har ingen rett på disse ressursene, men fordi de tjener penger på det, blir Total da indirekte med på å opprettholde en okkupasjon. De står i veien for

å finne en fredelig løsning ved å gi Marokko økonomiske insentiver til å fortsette okkupasjonen, sier Johanne Vaagland, nestleder i SAIH-Bergen, til avisen.

Vaagland mener det bør ligge retningslinjer til grunn for hvem som får komme og presentere seg i Bergen.

– Det burde stilles visse etiske krav for hva slags selskaper som får lov til å profilere seg overfor studenter. Når de bryter FN-anbefalinger, bør de ikke få komme, sier hun.

UNIVERSITAS FOR 25 ÅR SIDEN

Universitas nr. 12, 1988

UNIVERSITAS FOR 50 ÅR SIDEN

« Koen av hybelsøkende studenter er allerede faretruende lang. Har De et tilbud, blir det én mindre i køen. Studentenes egen hybelformidling oppfordrer alle hybelutleiende i Oslo-distriktet om å ringe inn tilbud, og vi skaffer Dem akkurat den leieboer De ønsker Dem.

Universitas nr. 6, 1963

BLÅBLÅ REGJERINGSPLATTFORM

– Kan bli både

Erna-regjeringens politiske plattform får kritikk for å være så lite konkret at det er umulig å si hva de egentlig vil.

Regjeringsplattform

tekst Anders Bjørkheim og Petter Fløttum
foto Henrik Evertsson

– Satt på spissen er inntrykket at regjeringen prioriterer infrastruktur og skattelette framfor å bygge framtidens kunnskapssamfunn, sier Petter Aaslestad, leder i Forskerforbundet.

Mandag la den påtroppende regjeringen fram sin politiske plattform for de neste fire årene. I valgkampen har Høyre understreket at Norge skal bli et kunnskapssamfunn. Dette reflekteres ikke i den politiske plattformen, mener Aaslestad.

– Regjeringsplattformen ser flott ut retorisk, men du finner det ikke igjen i tiltakene, eller når du leser de andre kapitlene. Tanken har vært at det kunnskapsbaserte skulle gjennomsyre alle samfunnsfelt, men det ser man ikke av plattformen. Når man for eksempel snakker om samferdsel eller polititjenester, så blir forskning og det kunnskapsbaserte borte. Det er et lite paradoks, sier Aaslestad.

Plan forsvant

Da den rødgrønne regjeringen la fram forskningsmeldingen i vår, lanserte den ideen om en tiårig langtidsplan for forskning. Denne er ikke nevnt i Høyre og Fremskrittspartiets plattform, noe Aaslestad reagerer på:

– Den ideen var noe av det mest vesentlige i forskningsmeldingen og hadde bred politisk enighet.

– Hvorfor tror du at denne ikke er nevnt?

– Nei, det skulle jeg likt å høre. Du må nesten spørre Høyre hvor det ble av den. Det er riktignok

Dette vil de blåblå med høyere utdanning:

- Øke grunnfinansieringen av utdanningsinstitusjonene.
- Øke andelen av finansieringen til universitets- og høyskolesektoren som er resultatbasert. Kriteriene for resultater skal utredes.
- Fryse strukturen i høyere utdanning inntil effekten av nye universitetsopprettelser er evaluert, og sikre at vi får en struktur som gir miljøer med sterke fagprofiler.
- Satse på utvikling av fremragende studietilbud gjennom å benytte vitenskapelig spisskompetanse etter modell fra sentre for fremragende forskning.
- Øke opptakskapasiteten innen ingeniør- og realfag.
- Heve inntektstaket for studenter og justere studiestøtten utover pris- og kostnadsvekst.
- Innføre studiestøtte til førsteåret ved bachelorstudier i ikke-vestlige land og til freshman-året i USA.
- Bygge ut flere studentboliger og forenkle regelverket slik at det blir enklere å samarbeide med private.
- Styrke de tekniske fagskolene og gjeninnføre statlig finansiering av fagskolene.
- Styrke NOKUTs arbeid med å heve kvaliteten i utdanningen og i institusjonene.

kjent at Høyre var det partiet som var *minst* for denne planen da forskningsmeldingen ble lagt fram.

Fond borte vekk

Forskerforbundet savner også et forskningsfond på 100 milliarder som det tidligere har vært bred borgerlig enighet om.

– Da forskningsmeldingen ble lagt fram i vår, ville alle de fire borgerlige partiene innføre dette fondet, forteller Aaslestad.

Han mener det er påfallende at fondet nå ikke er nevnt med ett ord.

– Man har imidlertid foreslått et infrastrukturfond til vei og jernbane, på nettopp 100 milliarder. Der er man plutselig helt konkret på kronene, sier han.

– Ikke alt får plass

Påtroppende stortingsrepresentant for Høyre, Kristin Vinje, avviser kritikken om at regjeringsplattformen er vag og lite konkret.

– Det er veldig lite kroner og øre i en slik plattform. Men det står klart at «den økte bruken av oljepenger skal vis i retning av investeringer i kunnskap og infrastruktur samt vekstfremmende skattelettelse», sier Vinje.

Hun går heller ikke med på at satsingen på kunnskapssamfunnet er blitt borte fra erklæringen.

– Regjeringen vil bygge sin politikk på respekt for kunnskap, og det er en gjennomgående respekt

for dette i hele dokumentet i mine øyne. Jeg synes ikke plattformen er lite konkret, jeg synes den har tydelige og ambisiøse mål, sier Vinje.

Hun understreker også at mye ikke er nevnt, rett og slett fordi det ikke fikk plass i det 75 sider lange dokumentet.

– Ikke alt har plass i en regjeringsplattform. Når folk finner ting de savner, så er det ikke nødvendigvis fordi det ikke skal gjøres, sier

Ikke borte: Kristin Vinje (H) mener det kommer klart fram av plattformen at de blåblå vil satse på kunnskap.

den påtroppende stortingsrepresentanten.

De borgerlige partiene har gått bort ifra forskningsfondet som Aaslestad i Forskerforbundet etterlyser. I stedet vil de bruke mer oljepenger på blant annet kunnskapsfeltene.

– Dette vil gi forutsigbarhet for vekst

i forskningsbevilgningene, mener Vinje.

petter.flottum@universitas.no

himmel og helvete

Dette vil de blåblå med høyere forskning:

- Styrke forskningsinnsatsen for å nå målet om at forskning skal utgjøre 3 prosent av BNP innen 2030.
- Fremme fremragende forskningsmiljøer ved å starte opp flere Global Centres of Expertise.
- Styrke forskningsrådets åpne programmer som legger avgjørende vekt på kvalitet, som Sentre for fremragende forskning (SFF), Sentre for forskningsdrevet innovasjon (SFI) og Forskningscentre for miljøvennlig energi (FME).
- Øke den frie prosjektstøtten for å fremme banebrytende forskning.
- Arbeide for, og stimulere til, økt internasjonalisering av forskningen, eksempelvis gjennom deltakelse i EUs rammeprogrammer.
- Styrke programmer for kommersialisering av forskningsresultater blant studenter og forskere.
- Øke midlene til såkornfondene for å videreutvikle nye bedrifter og innovasjoner.

Kunnskapsmangel: Petter Aaslestad i Forskerforbundet (til høyre) mener Høyres lovede kunnskapsløft har forsvunnet fra regjeringserklæringen deres. Gabrielle L. Gjerdsset i Studentparlamentet ved UiO (midten) og Tone Vesterhus i Velferdstinget (til venstre) mener også den har store mangler og er alt for vag.

mer penger enn den sittende.

Han er imidlertid kritisk til at regjeringen unngår å konkretisere planer for høyere utdanning.

– De har gardert seg. Det er umulig å si om studentene har grunn til å være fornøyde eller ikke. Det kan bli himmelen, men

det kan også bli helvete. Innenfor rammen de har lagt, har de muligheten til å lage det beste studentbudsjettet noensinne, men også til å lage det motsatte.

Vederhus får støtte av Tone Vesterhus, leder av Velferdstinget i Oslo og Akershus, som mener

erklæringen er så vag at den kan tolkes både den ene og den andre veien.

– Den kan både være veldig bra for studentene, men kan også være et stort tap for studentvelferden, sier Tone Vesterhus.

Også Gabrielle L. Gjerdsset, le-

der av Studentparlamentet ved UiO, er skeptisk.

– I løpet av valgkampen har det kommet lovnader i hytt og pine. I dag er det vanskelig å si noe om hvordan ting vil bli framover, sier Gjerdsset.

Studentprofilene savner spesielt å få vite hvor mange student-

boliger den nye regjeringen har tenkt å bygge.

– Vi er forundret over at antall studentboliger ikke er tallfestet. Slik valgkampen utviklet seg, hadde vi i det minste forventet dette, sier Gjerdsset.

universitas@universitas.no

– Blir det plass til ulønnsom forskning?

Dekaner ved UiO er forsiktede optimister, etter at de blåblå mandag la fram sin regjeringsplattform.

Utdanningspolitikk

tekst Petter Fløttum

Fanny Duckert, dekan ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet ved Universitetet i Oslo (UiO), er positiv til at regjeringen vil rette mer av forskningen inn mot næringslivet.

Men hun er også nervøs for at det kan gå på bekostning av annen, viktig forskning.

– Det er viktig at grunnforskningen ikke blir en salderingspost, men at de finner en god balanse, sier Duckert.

Hun mener det er mange viktige fagfelt som ikke direkte vil være av interesse for næringslivet, men som det likevel er viktig at det satses på.

– Vi har store, globale utfordringer på migrasjon, helse og fattigdom, og gode løsninger krever forskningsbasert kunnskap. Forskning på dette kan ikke uten videre omsettes i kroner, øre og finansoverskudd. Det «lønner seg ikke», men er ekstremt vik-

tig. Blir det plass til dette, spør Duckert seg.

Ved Det humanistiske fakultet ser dekan Trine Syvertsen muligheter i at den nye regjeringen vil satse på å utvikle flere verdensledende forskningsmiljøer.

– Mens næringsrettet forskning ikke favoriserer humanistiske fag, har vi flere gode miljøer som vil kunne hevde seg i konkurransen om å være sterke internasjonalt, mener hun.

Hun tror ikke de vil merke noen umiddelbar forandring i det daglige, og påpeker at heller ikke den rødgrønne regjeringen satset på humaniora.

Ved realfagsfakultetene er optimismen

enda større.

– Jeg synes det er positivt med alle signalene om at man nå vil løfte mer av den norske forskningen over i en verdensklasse. Mange av tiltakene som blir signalisert vil fremme det målet, sier Frode Vartdal, dekan ved Det medisinske fakultet.

Også dekan ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet, Morten Dæhlen, er positiv.

– Vi er fornøyde med at det satses på realfag og forskning. Intensjonene er gode, men det gjenstår å se hvordan det blir med den praktiske politikken, sier Dæhlen.

petter.flottum@universitas.no

BLÅBLÅ REGJERINGSPLATTFORM

Tror ikke på lærerløft

Lærerspirer: Lærerstudentene ser for seg at de vil få mer ut av masterstudiene dersom de har fått litt arbeidserfaring først. Med innføring av obligatorisk mastergrad vil studentene måtte gå fem år på skole før de er kvalifisert til en lærerjobb til forskjell fra dagens ordning, hvor man kan velge å begynne i jobb etter fire år.

Solberg-regjeringen innfører femårig lærerutdanning. – Neppe effektivt, mener samfunnsgeograf Karl-Fredrik Tangen.

Lærerutdanning

tekst Vilde Sagstad Imeland
foto Helle Gannestad

– Hvis man har en dårlig bachelor hjelper det ingenting med en dårlig master på toppen av det igjen, sier Karl-Fredrik Tangen, førstelektor ved Markedshøgskolen.

Erna Solberg foreslår i regjeringsplattformen å endre grunnskolelærerutdanningen, fra fireårig bachelor, til femårig mastergrad.

De blåblå vil også innføre en rett og plikt til videreutdanning for de lærerne som allerede er i jobb. Ordningen skal være en del av strategien for å øke statusen til læreryrket.

Men Tangen mener det bidrar lite til å løse utfordringene til læreryrket.

– Alle vil ha kunnskapsrike og reflekterte lærere. Men er de ikke blitt det etter tre, fire års eksponering for høyskolepedagogikk, blir de det ikke etter ett år til heller, sier Tangen.

Førstelektoren har blant annet skrevet artikkelen *Kunnskapsproletariatet*, hvor han drøfter problemer rundt lærernes fremtidige arbeidsmarked.

– Problemet er heller hva studentene får ut av den ekstra utdanningen, sier han, og legger til:

– Jeg tror ikke det er særlig mye.

Vil prioritere arbeidserfaring

Studentene Adrian Carter Talleraas, Erik Toth og Mari Tønnesen Flåtåmo går alle tredje året på grunnskolelærerutdanningen ved Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA). Neste år skal de ta teori-fag, som utgjør den siste obligatoriske delen av lærerutdanningen. Alle tre tenker å vente et par år før de begynner på en mastergrad.

– Jeg ser for meg at jeg vil få mer ut av masterstudiene dersom jeg har fått litt arbeidserfaring først. I stedet for å gjøre om lærerutdanningen til en mastergrad bør man heller gjøre det fireårige studieløpet bedre enn det er i dag, Talleraas.

Han får støtte fra medstudent Toth.

– Egentlig er jeg mer interessert i flere fag å undervise i, heller enn et papir som sier at jeg har mastergrad, sier han.

Flåtåmo er nestleder av Studentrådet for grunnskolelærerutdanningen og positiv til Høyre og Fremskrittspartiets engasjement for lærerutdanningen. Men heller ikke hun er særlig begeistret for mer obligatorisk utdanning for lærere.

– Det kan medføre mindre praksis enn det lille vi allerede har. Det er jo allerede slik at man kan ta tre pluss to år, eller fire pluss to år. Mange velger å ta en slik lærerutdanning, og det er bra, sier Flåtåmo.

Støttes av Utdanningsforbundet

Leder Ragnhild Lied i Utdanningsforbundet er hovedsakelig positiv til endringene som foreslås i plattformen.

– Vi har kjempet for å gjøre lærerutdanningen til en mastergrad i noen år nå. Læreryrket er komplekst, og med en mastergrad får man en solid teoretisk ballast å ta med seg inn i yrket, sier Lied.

Hun understreker likevel at ingen lærere er ferdig utlært når de

begynner å jobbe.

– Man må fortsette å utvikle seg gjennom hele yrkesløpet, og til dette trenger man en fordypning i teoretisk kunnskap, sier Lied.

«Hvis man har en dårlig bachelor hjelper det ingenting med en dårlig master på toppen av det igjen»

Karl-Fredrik Tangen, førstelektor ved Markedshøgskolen i Oslo.

I mellomposisjon

Kaare Skagen, professor ved Institutt for lærerutdanning og internasjonale studier ved HiOA, tror statusen til læreryrket vil øke når mastergraden blir obligatorisk.

– Lærerutdanningen har havnet i en litt ensom mellomposisjon. Den er verken bachelorgrad eller mastergrad. En obligatorisk mastergrad vil gi økt interesse og stor faglig gevinst for utdanningen, sier Skagen.

– Hvor lang tid vil det ta før man begynner å se endringer i statusen til læreryrket?

– Ting tar jo sin tid, men jeg tror vi vil begynne å se endringer når vi får en lærerstand der flertallet har mastergrad.

Mastergrad er ikke løsningen

Tangen tror ikke en lengre utdanning vil gi høyere status for lærerne, annet enn på papiret.

– Historisk har lærere hatt prestisje og vært sentrale i kulturen. Men lengden på lærerutdanningen har gått opp mens prestisjen har sunket, sier Tangen.

– Med en enda lenger utdanning får man historier om hedersbetegnelser, i stedet for historier om realkompetanse.

nyhetsredaksjonen@universitas.no

Humanisme er et livssyn som setter mennesket i sentrum og fremhever den enkeltes menneskeverd, selvstendighet, ukrenkelighet og iboende verdighet. Humanismens virkelighetsforståelse, etikk og menneskesyn er basert på fornuft og erfaring, rasjonell og kritisk tenkning, empati og medmenneskelighet. Sentralt i humanismen er at mennesker alltid skal behandles som mål i seg selv.

Humanismen fremholder verdien av undring og anser at pålitelig, etterprøvbart kunnskap blir til gjennom en pågående prosess av observasjon, evaluering og revisjon. Fri forskning har vært og er av avgjørende betydning for å finne løsninger på problemer og utfordringer menneskeheten står overfor. Teknologi og vitenskap er midler til å skape en bedre verden. Vitenskapen gir metodene, vi har alle et ansvar for å fastsette målene.

Human-Etisk Forbund (HEF) organiserer mer enn 80.000 humanister i Norge. Hvis du melder deg inn nå, får du gratis medlemskap ut året. www.human.no.

Mer på www.human.no/oslo
Facebook: Human-Etisk Forbund, Oslo

Onsdager

Åpne temamøter

Onsdager kl. 18.00-20.00
Humanismens hus i St. Olavs gate 27 i Oslo
Gratis inngang – åpent for alle
Salg av vafler og kaffe/te

9. oktober

“Gøyal og grusom genetikk”

Hva skal vi med gener? Må vi passe oss for genmodifisert mat? Hva er en mutant? Kan vi lage menneskeører på ryggen av en mus? Vi drar på en virvelvindtur gjennom de største mytene og essensielle fakta i genetikkens verden med **Marit Simonsen**. Hun er biolog, vitenskapsformidler og tidligere leder i foreningen Skepsis.

16. oktober

“Kierkegaard: Frihet, valg og virkelighet”

200 år etter Kierkegaards fødsel presenterer filosof **Anders Holt** hans tanker om forandring, frihet, valg, angst, skyld – og bevegelsen fra mulighet til virkelighet. Etter presentasjonen er det fritt fram for tanker og synspunkter.

23. oktober

“Hvorfor gikk det så galt i Syria?”

I 2011 startet det mest blodige opprøret Midtøsten har vært vitne til på lenge. Hvorfor ble utviklingen slik i Syria, og hvorfor gikk utviklingen i landet fra vondt til verre? Ikke minst: Hvorfor er det så viktig å forstå Syrias historie for overhodet å forstå landets situasjon i dag? **Hilde Henriksen Waage** er bl.a. historiker og professor og forfatter av “Konflikt og stormaktspolitikk i Midtøsten”.

Det er temamøter alle onsdager i oktober og november. Se nettsidene våre for oppdatert oversikt for hele sesongen.

26.-27. oktober

“Ytringsfrihet i vår medievirkelighet”

HEF forsvarer ytringsfriheten, og mener ingen kan ha rett til at de aldri skal føle seg krenket. Men er det da ikke grenser for hva vi skal akseptere av drøye ytringer – for eksempel på nettet? **Amal Aden, Lars Gule, Kristian Bjørkelo** og **Liv Torill Evenrud** innleder på årets etikkseminar.

8.-10. november

HEF-skolen

For HEF-medlemmer som ønsker å lære det grunnleggende med hovedfokus på det praktiske, altså hva man kan *gjøre* i HEF, og *hvordan*. Men selvsagt også fokus på livssynet vårt og de sakene vi jobber for, som springer ut av livssynet. Du blir også kjent med andre HEF-ere!

Akkurat nå

Vi søker konfirmasjonskursledere

Givende engasjement på kveldstid eller i helger i Oslo og Akershus våren 2014. Honoreres med opptil kr. 9.500 per kurs.

Som kursleder må du kunne kommunisere med 14-åringer, og være interessert i å ta opp etiske problemstillinger med utgangspunkt i deres interesser og erfaringer. Kurset avsluttes med en høytidelig seremoni, der kurslederne også deltar.

Det stilles ingen spesielle krav til forhåndskompetanse for våre kursledere, obligatorisk opplæring blir gitt. Imidlertid må kurslederne være identifiserte seg med våre verdier, og vi krever politiattest.

Søknadsskjema på våre nettsider, frist omgående.

Svinedyr grisefest

Griseglad: Rektor Ole Petter Ottersen er godt fornøyd med både festen og champagnen.

Studentersamfundet fikk én million kroner av UiO til jubileumsfeiringen. Nær halvparten ble svidd av på grisefest.

Pengebruk

tekst Benedicte Elisabeth Bjerknes
foto Eskil Wie

For å feire 200-årsdagen til Skandinavia's første studentorganisasjon har Det Norske Studentersamfund (DNS) i løpet av høsten arrangert konserter, fester og politiske debatter.

Universitetet i Oslo (UiO) har støttet festlighetene med én million kroner.

I jubileumsbudsjettet, som Universitas har fått innsyn i, kommer det fram at nesten halvparten av UiOs støtte – 455 000 kroner – ble øremerket til Den Store Grisefesten 5. oktober.

65 000 kroner ble satt av til DNS' nye fane, og 300 000 til jubileumsfesten 2. oktober.

75 prosent av UiOs bursdagsgave har altså blitt svidd av på stortiltet festing.

Storslått bursdagsfeiring

Formann i DNS, Silje Christine Andersen, synes feiringen har vært en braksuksess.

– Pengene fra UiO har gått til

«Jeg var ulydig overfor statsmakten»

Ole Petter Ottersen, rektor ved UiO

diverse jubileumsarrangementer. Vi ønsket å fordele pengene slik at de skulle gå til arrangementer for alle studenter i Oslo, sier Andersen.

Andersen presiserer at grisefesten var todelt, der den første delen – i Universitetets Aula – var åpen for alle og enhver. Hun mener grisefesten er et viktig historisk rituale, og er fornøyd med festen.

– UiO betalte for leie av Logen og middagen. Det gjorde at vi kunne ha en mindre egenandel fra gjestene, sier hun.

Resten av pengene har gått til konserter, politisk uke og foredrag. Det endelige regnskapet er ennå ikke klart.

Andersen er takknemlig for støtten, og for at UiO setter pris på det DNS tilbyr studentene. Hun påpeker samtidig at DNS selv har satt av penger til feiringen siden 2009.

– Det hele har vært fantastisk, og en flott uke å feire Norges studenters 200-årsjubileum på, sier Andersen.

Dro ikke på nachspiel

Ole Petter Ottersen, rektor ved UiO, forklarer at et 200-årsjubileum uten en skikkelig feiring er helt utenkelig. Han mener det er utrolig viktig at UiO tenker på det sosiale, og at studentene har aktiviteter utenfor studiene.

– Vi valgte å støtte DNS fordi de gjør en skikkelig bra jobb. UiO kan ikke tenkes uten DNS.

– Hva synes du om konseptet Grisefest?

– Hehe, jeg synes den ironiske

kommentaren til det borgerlige og pompøse er forfriskende. Av og til blir festen litt for pompøs, men det får vi bare ta med på kjøpet.

Ottersen trivdes godt på årets grisefest, men må likevel innrømme at han ikke strakk helt til på «festfronten». Utenriksminister Espen Barth Eide lovpriste nachspiel i sin takketales, og oppfordret festdeltakere til å delta på opptil flere.

– Jeg var ulydig overfor statsmakten og var ikke på det første nachspillet en gang, medgir Ottersen.

Etter en liten tenkepause legger rektoren til:

– Men det går an å feire uten nachspiel også.

Støtte fra Studentparlamentet

– Jeg synes det er kjempeflott at UiO anerkjenner DNS og studentbevegelsen. Jeg hadde en veldig bra fest, selv om skoa gjorde vondt, sier Gabrielle Legrand Gjerdsset, leder i Studentparlamentet i Oslo.

Hun mener millionen var en flott gave fra UiO til studentbeve-

gelsen. Hun har mange forslag til hvordan pengene fra UiO kunne blitt brukt, men støtter fullt ut bursdagsgaven til DNS.

– Denne millionen går ikke på bekostning av andre millioner vi er ute etter.

nyhetsredaksjonen@universitas.no

Det Norske Studentersamfund (DNS)

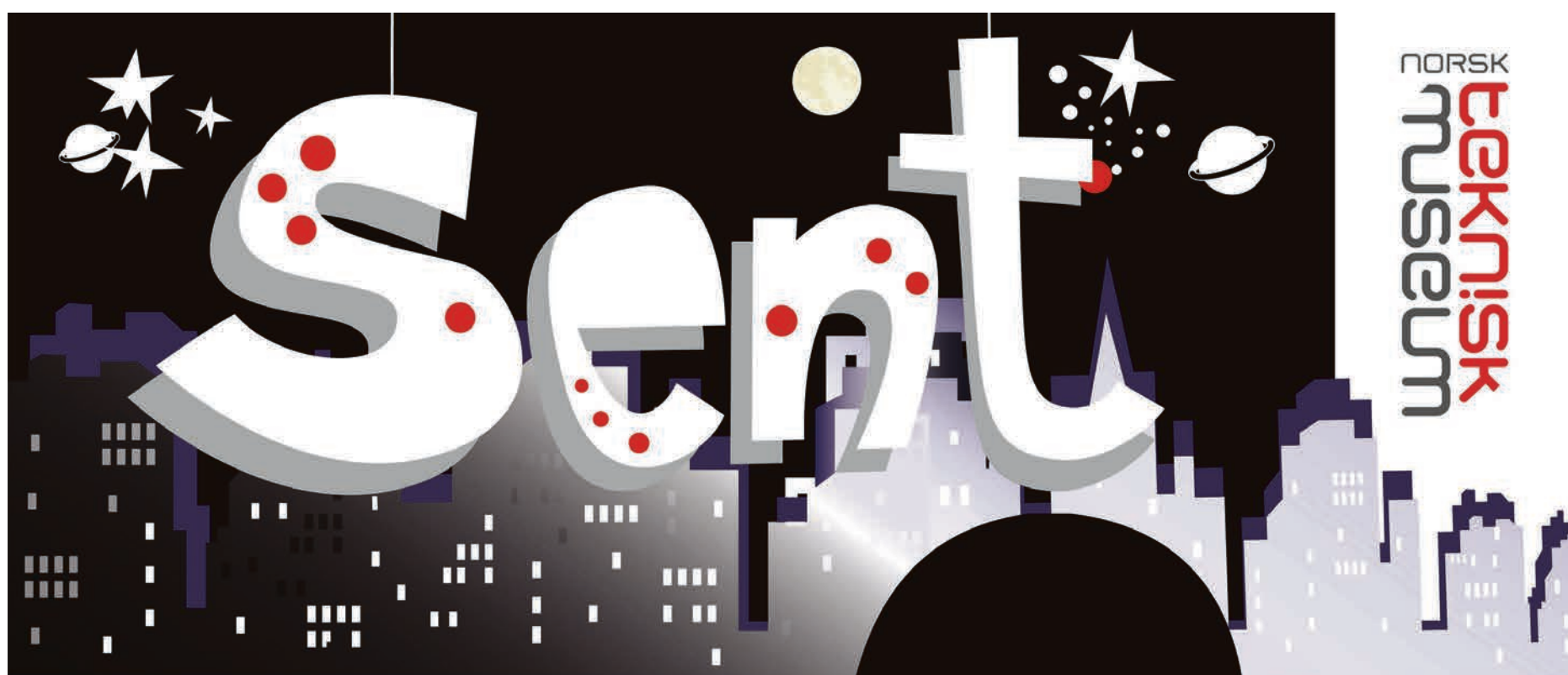
■ DNS ble etablert 2. oktober 1813 og var Skandinavia's første studentorganisasjon.

■ I 1859 ble Hans Majestet Gisen opphøyet til DNS' høyeste beskytter og symbol i form av en forgylt sparegris.

■ Fyller i år 200 år, og det har vært en stortiltet feiring med konserter, fest, politisk uke, grisefest og jubileumsfest.

■ Har fått en million kroner i bursdagsgave fra UiO.

■ Mesteparten av bursdagspengene har gått til jubileumsfesten, grisefesten og jubileumskonserter med STUDIØ. En betydelig sum er også brukt på DNS' nye fane.

LIVE
JENNY HVAL

UTSTILLINGSÅPNING
SVINGNINGER
PUBQUIZ

ÅPEN SONE FOR
EKSPERIMENTELL
INFORMATIKK
MINECRAFT

LECTURE PERFORMANCE
MICHELLE TERAN

OMVISNINGER I
SULTANS OF
SCIENCE

LEGOFEST
TORSDAG 17. OKTOBER

KL 19-23 | ALDERSGRENSE 18 ÅR KR 50 | 100
TEKNISK MUSEUM OG TELEMUSEET, KJELSÅSVEIEN 143
BUSS 22, 25 OG 54 | TRIKK 11/12 | TOG MOT GJØVIK
WWW.TEKNISKMUSEUM.NO

Ekstraundervisning: De ferske informatikkstudentene Synne Ellefsen (t.v.) og Nora Nguyen (begge 19) får hjelp i faget INF1000 av Ingrid Guren (22). «Jenterommet» på Institutt for informatikk er like mye en sosial arena som en faglig møteplass, mener jentene. – Jeg skulle ønske vi hadde dette tilbudet da jeg startet her, sier Guren, som nettopp har begynt på master i informatikk.

Institutt for informatikk har opprettet et eget «jenterom».
– Jentene følte seg ensomme, sier instituttleder Knut Liestøl.

Likestilling

tekst Christoffer Gundersen
foto Henrik Evertsson

Et skilt med et smilefjes møter oss på Institutt for informatikk (IFI) ved Universitetet i Oslo (UiO), med påskriften «jenterommet». Rundt tjue jenter sitter rundt

rykende ferske datamaskiner og jobber. I hyllene står te som jentene kan lage, og det er en svak eim av parfyme i luften. Et par stykker har

rigget seg til i sofagruppen rett ved mens de venter på hjelp.

– Trenger å møte jenter
Ekstraundervisningen jentene får i dette rommet skal hjelpe på strykprosenten på INF1000, som er dobbelt så høy blant jenter som gutter på dette emnet.

– Det er ikke bare ekstraundervisning de trenger, men også å møte andre jenter for å diskutere og bli kjent. Det er tredje mandagen vi arrangerer dette, og både de som sliter, og de som er flinke, møter opp, sier Ingrid Guren, en av gruppelærerne på undervisningen.

5 MENN PÅ IFI

- 1. Er det diskriminerende at jenter har fått et eget jenterom på IFI?
- 2. Har jenter et dårligere utgangspunkt enn gutter når de starter med programmering, slik at de trenger ekstraundervisning?

Stian Sørhagen (24)
Bachelor i interaksjonsdesign

- 1. Så lenge det er så store forskjeller mellom jenter og gutter som tar informatikk, synes jeg ikke det er diskriminerende. Det trengs flere jenter i IT-sektoren.
- 2. Det tror jeg ikke er tilfelle. Mitt inntrykk er at det er like mange jenter som gutter prosentvis som ikke kan programmere når de starter. Selv hadde jeg ikke særlig kjennskap til det.

Eirik Sundet (22)
Bachelor i nanoelektronikk og robotikk

- 1. Jeg synes det er et positivt initiativ fra instituttets side. Guttene inkluderer kanskje ikke jentene nok, og da er det bra at det skapes en sosial arena hvor de kan møtes.
- 2. Jeg hadde heller ikke mye erfaring da jeg begynte, så jentene er nok like flinke. Læringskurven blir bratt når du kobler programmeringen med det sosiale.

Espen Andreassen (21)
Bachelor i informatikk

- 1. Jeg synes det er greit, fordi det kan få flere jenter til å studere informatikk. Jeg opplever det ikke som diskriminering av oss gutter.
- 2. Det er kanskje flere gutter som interesserer seg for programmering, fordi de begynner med det tidligere. Men jeg mener gutter og jenter har samme utgangspunkt for å lære seg programmering.

Julius Pedersen (24)
Bachelor i informatikk, språk og kommunikasjon

- 1. Det gjør det kanskje lettere å komme inn i IT-samfunnet, siden det er veldig mannsdominert. Samtidig synes jeg det er litt rart. Alle vi gutta som starter her har ikke noe fast rom vi kan være på.
- 2. Det kan være lettere for gutter, fordi de har sittet mye foran datamaskinen fra før av. Jeg opplevde at jentene på mitt kull slet med programmeringa, og alle unntatt én har byttet linje nå.

Kenneth Karadas (21)
Bachelor i informatikk

- 1. På den ene siden er det diskriminerende at jentene får tilbud om mer undervisning enn guttene. På den andre siden forstår jeg det, dersom de føler behov for denne undervisningen.
- 2. Det synes jeg er en dårlig grunn for å få ekstraundervisning. Mitt inntrykk er at alle har likt utgangspunkt. Mange jenter er veldig interesserte, mens noen ikke er det. Samme er situasjonen hos gutter."

nelige fordi de selv vil ha flere tilbud, virker det som. Andre igjen synes tiltaket er kjempekult, fordi de ønsker flere jenter på IFI, sier Guren.

Etterspør jenter

– Det er to årsaker til at vi har satt i gang tiltaket. Det ene er at arbeidsgivere etterspør kvinnelige informatikere. Det andre er at jenter ved instituttet i intervjuundersøkelser uttrykte at de følte seg ensomme, sier Knut Liestøl, instituttleder på IFI.

Liestøl innser at det er en klar barriere for gutter å delta i undervisningen på rommet til IFI-jentene, men mener dette er litt av poenget.

«Som forventet synes en del at det er teit at tiltak gjøres for å øke jenteandelen. De er misunnelige fordi de selv vil ha flere tilbud»

Ingrid Guren, gruppelærer på informatikk

– Først og fremst er dette et rom hvor jentene kan møtes. Samtidig er det ikke et forbud for gutter å gå inn dit, men det krever vel et visst mot. En kan si at det ikke er en fysisk barriere, men en mild sperring, sier Liestøl.

Jentecamp

Andre tiltak som instituttet har satt i gang for å få bukt med jentenes manglende nettverk, er en IT-camp for jenter som går videregående i Oslo og Akershus. De har også startet opp en egen «jentedag» før fadderuken starter hver høst.

Liestøl tror ikke dette skaper distanse mellom kjønnene.

– Jeg synes det er greit å la jentene danne et nettverk. De aller fleste plasser de går inn her på IFI, møter de nesten bare folk av det andre kjønn, sier Liestøl.

– Tror du guttene føler seg diskriminerte?

– Vi vet at en del gutter har

reagert på dette, men jeg synes det er en svært spesiell reaksjon om de føler seg diskriminert. Setter en seg inn i situasjonen her, burde det være lett å forstå hvorfor vi gjør det vi gjør, sier Liestøl.

Kullfølelse viktig

– Først og fremst vil jeg berømme IFI for å ville utjevne kjønnsbalansen og prøve ut noe nytt. Samtidig er det viktig at jenter og gutter henger sammen – at man også satser på å bedre kullfølelsen, sier Gabrielle Legrand Gjerdsset, leder for Studentparlamentet (SP) ved UiO.

Gjerdsset forstår at guttene kan føle en sperre for å ta i bruk et rom som spesifikt er tilbudt jenter, og håper de også får en lignende type oppfølging. Hun mener det er viktig å vurdere tiltak som gagnar begge kjønn.

– Et likeså godt likestillingstiltak er å få flere kvinnelige gruppelærere, for det har også gutter godt av. Med bedre kjønnsbalanse får du et bedre arbeidsmiljø, sier SP-lederen.

Ifølge viserektor ved UiO, Ragnild Helene Hennum, er kravet om lik kjønnsstilgang til «jenterommet» fulgt ved IFI.

– Jenterommet er ikke stengt for gutter, selv om det er beregnet på at jenter skal kunne skaffe seg et nettverk på et svært guttedominert studium. Også for gutter finnes et tilbud om ekstraundervisning, men tilbudet på jenterommet gjør at dette vil føles noe lettere tilgjengelig for jenter enn for gutter, skriver Hennum i en e-post til Universitas.

– Ikke mindre datakyndige

Seminarleder Guren er etter spurt på «jenterommet» denne ettermiddagen. På tavla har de et køsystem, hvor jentene på INF1000 kan skrive seg på.

– Fordi veldig mange av jentene ikke har vært borti programmering når de starter, er det flere som sliter. De fleste guttene har slik erfaring fra før av, sier Guren.

– Så du tror ikke jentene er mindre datakyndige?

– Nei, jeg tror det handler om at de har mindre erfaring. Til gjengjeld tar mange av jentene seg veldig opp og blir veldig flinke. De er engasjerte og jobber ofte hardere, fordi dette er nytt for dem, sier seminarlederen.

c.s.gundersen@universitas.no

Engasjert: Studentparlament-leder ved Høgskolen i Oslo og Akershus, Eline Stølan, mener det er behov for et studentombud på HiOA. – Vi ser jo at det er mye rusk og småplukk, sier hun.

Ønsker seg studentombud

Studentparlamentet på HiOA mener det er behov for et studentombud, og vil ha det så fort som mulig. Ledelsen har foreløpig ingen konkrete planer.

Studentombud

tekst Thorbjørn Kringlebotn Borlaug
foto Helle Gannestad

– Etter de opprettet et på UiO, har det vist seg å være et enda større behov enn de trodde det var. Vi ser ikke at det skal være noe mindre behov her, sier Eline Stølan, leder for Studentparlamentet på Høgskolen i Oslo og Akershus (SP HiOA).

Studentparlamentet har valgt seg ut flere «kampsaker» framover, og tirsdag forrige uke var de i et uformelt møte med ledelsen for å spille inn opprettelsen av studentombud.

– Ser at det er behov

Stølan forteller at det i dag er fagpolitisk ansvarlig i SP HiOA som får henvendelser fra studenter som føler seg urettferdig behandlet.

– Det er ikke fagpolitisk ansvarlig sin oppgave?

– Det er det hos oss nå. Vi ser at det er et behov. Vi har vært heldige som har hatt kjempe-dyktige fagpolitiske ansvarlige de tre årene vi har eksistert, men vi ser at ressursene kunne vært brukt på andre ting, sier Stølan.

Toppen av isfjellet

Det bekrefter fagpolitisk ansvarlig, Suzanne Nordgård.

– Alle vi i Arbeidsutvalget er her på 100 prosent, men jeg merker jeg nesten burde hatt en 150 prosent stilling, sier Nordgård.

Hun er utdannet sosionom og har ingenting imot å bistå studentene – men mener situasjonen ikke er ideell.

– Jeg prøver å gjøre mitt beste, men det tar mye tid, og det hadde kanskje vært mer hensiktsmessig for studentene om det var én stilling bare for dette.

– Er det et reelt behov for et studentombud på HiOA i dag?

– Absolutt. Det er et stort behov, og det er en mangel. Jeg får jo henvendelser hver uke. Jeg tror at hvis det var et eget studentombud, ville det blitt nedringt, sier Nordgård.

– Ikke avklart

Prorektor for utdanning og regional forankring ved HiOA, Olgunn Ransedokken, stiller seg positiv til forslaget.

– Dette er en viktig sak for oss. Et potensielt studentombud handler jo om studiekvalitet, som er viktig for utdanningskvaliteten, sier Ransedokken.

Hun vil imidlertid ikke si noe konkret om opprettelsen av et studentombud.

– Hvordan det vil være i praksis, er ikke avklart. Det kan bli en prosentvis stilling, en heltidsstilling, eller en form for samarbeid med Universitetet i Oslo, men det er for tidlig å si noe mer konkret enda. Først må vi avdekke eventuelt behov etter kartlegging, sier Ransedokken.

– Men hvordan vet man om det er et behov, hvem bestemmer når det er det?

– Det må vi diskutere oss fram til når resultatet av undersøkelsen foreligger. Det er nødvendig og nyttig for oss i ledelsen å se til hva slags erfaringer det nye studentombudet ved Universitetet i Oslo har høstet så langt, sier hun.

UiO-ombudet vil ha kollega

Studentombudet ved Universitetet i Oslo, Marianne Høva Rustberggard, legger ikke skjul på at hun ønsker seg kolleger i Norge.

– Jeg bidrar gjerne med mine erfaringer overfor de som vurderer å opprette studentombud. Mitt råd er å lytte til studentene og ha et bevisst forhold til hva som gjør det annerledes å være student i forhold til arbeidstaker, skriver Rustberggard i en e-post til Universitas.

SP-leder Stølan oppfordrer Høgskolen til å være fleksible og effektive i opprettelsen.

– Vi ser jo at det er mye rusk og småplukk, men det er vanskelig å plukke opp en systematikk når det skjer overalt på Høgskolen, og når mange forskjellige mennesker håndterer sakene, sier Stølan.

t.k.borlaug@universitas.no

Tildeling av likestillingsmidler ved UiO i 2013

- Det utdanningsvitenskapelige fakultet: 165 000,–**
Pengene gikk til å styrke posisjonen til mannlige studenter og studenter med minoritetsbakgrunn.
- Det juridiske fakultet: 163 140,–**
Midlene gikk til rekruttering av kvinnelige førsteamanuenser, en mentorordning for kvinnelige stipendiater, og å lage en analyse over minoritetsstudenters situasjon.
- Det humanistiske fakultet: 75 000,–**
Fikk midler til et prosjekt som skal kartlegge ledertalenter og bedre rekruttering av ledere, med et særlig fokus på kvinner.
- Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet: 1 405 000,–**
Midlene gikk blant annet til undervisningsfrikjøp av kvinnelige akademikere, reisestipend for kvinner, nettverk for kvinnelige hjelpelærere, et forum for kvinnelige ansatte, og forbedring av jenters situasjon ved informatikk.
- Det samfunnsvitenskapelige fakultet: 278 950,–**
Pengene gikk til rekruttering av menn til profesjonsstudiet i psykologi, seminar for kvinnelige antropologer, og kartlegging av kjønnsbalansen i administrative stillinger.
- Det odontologiske fakultet: 30 000,–**
Fikk penger til å gi en kvinnelig postdoktor økt faglig og teknologisk kompetanse.
- Det medisinske fakultet: 0,–**
Brukte ikke penger på noe.

Dyre veggedyr

I år bruker SiO nær to millioner kroner på å håndtere veggedyr og andre skadedyr. Samskipnaden får kritikk for manglende forebygging av problemet.

Bitt: UiO-student Lars Henrik Grøvlén har blitt rammet av veggedyr to ganger.

Veggedyr

tekst Magnus Newth
foto Helle Gannestad

Lars Henrik Grøvlén bor på Sogn studentby og har hatt besøk av veggedyr to ganger. Han etterlyser tiltak for å stoppe skadedyrene.

– Da jeg flyttet til Sogn i 2011 flyttet jeg til en gang der hyblene hadde veggedyr. Jeg bodde med dem i månedsvis før noen skjønte hva det var, sier Grøvlén.

Kostbart

I 2012 investerte Studentsamskipnaden i Oslo (SiO) i tre frysecontainere, som de bruker for å drepe de temperaturømfintlige veggedyrene som sitter i klær og møbler.

Antallet skadedyrsaker har sunket fra 135 i august 2012 til 103 i august i år, og fryserinvesteringen har nok bidratt til at SiOs utgifter til skadedyrbekjemping har gått ned fra i fjor.

Likevel har SiO hittil i år brukt rundt én million kroner på å kvitte seg med skadedyrene og forventer å bruke ytterligere noen hundre

tusen i løpet av året.

Samskipnaden har ikke tall på hvor stor andel av utgiftene som er veggedyrrelatert, men anslår at rundt halvparten skyldes de små krypa.

Blodige bitt

Første gang Grøvlén hadde veggedyr var renselsesprosessen preget av forvirring. Selv om mesteparten av gangen var rammet, gikk alle beskjeder fra SiO gjennom naboen som først hadde meldt fra om skadedyrene.

Da Grøvlén meldte fra om veggedyr for andre gang, i august i år, fikk han inntrykk av at rutinen var blitt mye bedre. Han sitter imidlertid ikke med et inntrykk av at SiO aktivt har forebygget problemet.

– Grunnen til at jeg oppdaget veggedyrene er at jeg har hatt det tidligere og gjenkjente tegnene raskt. Da jeg fattet mistanke undersøkte jeg sengetøyet og fant små blodflekker fra der jeg var blitt bitt, sier Grøvlén.

Han synes det er merkelig at

SiO ikke orienterer leietagerne sine bedre om hvordan de skal unngå å få veggedyr.

– Kjedelig

SiOs boligdirektør Trond Bakke mener de har fått kontroll på veggedyrproblemet etter et større arbeid våren 2012. Antall skadedyrsaker har også gått ned i 2013.

– Det er kjedelig for de som får veggedyr, men det er en forholdsvis liten andel av våre rundt 8000 boliger som har dette problemet.

Vi advarer i dag ikke særskilt mot veggedyr, men det er mulig at vi bør se på informasjonen vi går ut med og vurdere mer omfattende tiltak, sier Bakke.

Han vil ikke utelukke at beboere som ikke vet de har veggedyr kan stå for mørketall i statistikken.

Manglende kompensasjon

Ved siden av saneringsutgiftene regner SiO med å utbetale rundt 800 000 kroner i kompensasjon

til beboere som er rammet av veggedyr i år. Dette er i hovedsak et beløp som går til studenter som må skaffe seg det mest nødvendige mens klær og personlige eiendeler renses i frysecontainerne, opplyser Bakke.

Lars Henrik Grøvlén har likevel ikke fått inn mer enn 200 kroner på vaskekontoen sin. Han har heller ikke blitt informert om hvilken kompensasjon han har krav på.

Heller ikke første gang han måtte forlate hybelen ble han til-

Økende problem

Bjørn Arne Rukke, forsker ved Folkehelseinstituttets (FHI) avdeling for skadedyrkontroll beskriver veggedyr som et økende problem. Særlig de siste årene har antall tilfeller vokst kraftig. Forskeren forteller at veggedyr ikke bærer noen farlige sykdommer, men at de kan skape problemer for folk.

– Om man vet man har veggedyr kan det skape søvnproblemer og gi andre plager. Noen

mennesker reagerer svært kraftig på veggedyrstikk, og mye tyder på at reaksjonene kan forverre seg om man blir utsatt for stikk over lang tid, sier Rukke.

Han mener det er viktig å gå aktivt inn for å bekjempe skadedyrene, men understreker at det er utfordrende.

– Veggedyr er kanskje det skadedyret vi har som er vanskeligst å bli kvitt. Det er kanskje ikke re-

alistisk å bli kvitt problemet helt i studentboliger, der det er høy utskiftning og folk reiser en del. Men forebygging er veldig viktig. Informasjon er en sentral del av dette, sier Rukke.

Det finnes ikke tall på hvor mye veggedyr koster i året nasjonalt, men basert på FHIs tall mener Rukke at det er snakk om «relativt store» summer.

nyhetsredaksjonen@universitas.no

budt noen form for erstatning.

– Det passer ikke så bra å skulle starte en erstatningsprosess mot utleier midt i eksamenstiden, sier Grøvlen.

Trond Bakke beklager at studenten ikke har fått kompensasjonen han har krav på.

– Hvis vedkommende ikke har fått kompensasjon eller informasjon om det, er det et brudd på de generelle reglene. Jeg anbefaler ham å ta kontakt, sier Bakke.

universitas@universitas.no

Tips mot veggedyr

- Du blir ikke kvitt veggedyr på egen hånd, søk hjelp.
- Men ikke flytt til en venn om du får veggedyr, da sprer du dem bare.
- Løft på hotellmadrassen. Et typisk tegn på veggedyr er mørke ekskrementflekker eller døde insekter under madrassen.
- Om du mistenker at du har fått veggedyr med i kofferten, må du få fryst ned bagasjen. Det er bedre enn å få veggedyr hjemme.

Prioriterer tenner over BI

Velferdstingets arbeidsutvalg går inn for å prioritere tannhelse foran kompensasjon til studentdemokratiene som ikke er medlemmer av Norsk studentorganisasjon.

Studentpolitikk

tekst Kristin Antonsen Brenna
foto Henrik Evertsson

Den 14. oktober avholder Velferdstinget (VT) sitt årlige tildelingsmøte.

Her vedtar representantene hvor mye av semesteravgiften som skal gå til medier, kultur og studentdemokratier.

Årets innstilling foreslår en ramme på 14,8 millioner av studentenes penger, som skal fordeles på de 19 søknadene som i år har kommet inn.

VT vedtar også hvilke hovedprioriteringer Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO) skal ha i neste års budsjett.

Vil ikke tilbakebetale

Velferdstinget vedtok i februar at studentdemokratiene som ikke er medlemmer av Norsk studentorganisasjon (NSO) skal få

tilbakeført differansen medlemskontingenten utgjør (se fakta).

Arbeidsutvalget innstiller likevel på at dette ikke gjennomføres på tildelingsmøtet i 2013. Dette begrunnes med at det til sammen utgjør en sum på 828 096 kroner, mens det til sammenlikning vil koste 460 000 kroner å redusere prisene hos tannhelsetjenesten med ytterligere 20 prosent.

Det medfører også tilbakeføring av midler til studentdemokratier som ikke har søkt om støtte.

«Vi anser en ytterligere reduksjon av prisene i tannhelsetjenesten som mer effektiv og fornuftig bruk av semesteravgiftspengene», skriver arbeidsutvalget i innstillingen.

Prinsippløst og udemokratisk

Svein Tømmerdal d. y. er representant i Velferdstinget fra Blå liste ved UiO. Han fremmet forslaget om å kompensere in-

Semesteravgift til SiO
■ Heltidsstudenter ved alle SiOs 28 medlemsinstitusjoner betaler 550 kroner i semesteravgift.
■ Tolv av institusjonene er medlem i den politiske interesseorganisasjonen Norsk studentorganisasjon (NSO).
■ For disse tolv institusjonene trekkes 32 kroner per student for å betale NSO-kontingent, altså går 518 kroner til SiO.
■ For de 16 andre går 550 kroner til SiO.

stitusjonene som ikke er medlem av NSO. Tømmerdal mener innstillingen er i strid med det demokratisk utformede arbeidsprogrammet for 2013.

– De fortsetter praksisen med å kreve høyere semesteravgift fra studenter som ikke deler deres politiske syn, sier Tømmerdal.

– Denne innstillingen er udemokratisk og prinsippløs. Dette kan ikke vi i Blå Liste stå for.

SBIO er den største studentforeningen som vil rammes av et slikt vedtak. De mener det er urettferdig mot BIs studenter.

– Summene begynner å bli store. Vi burde få mer valuta for pengene enn resten, med tanke på hvor mye mer vi betaler, sier Kaia Marie Rosseland, politikk- og samarbeidsansvarlig i Studentforeningen ved BI (SBIO).

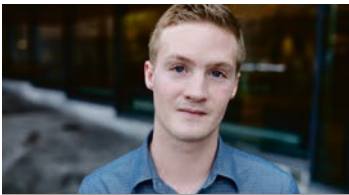
universitas@universitas.no

Svein Tømmerdal d. y., Blå liste

Slik er tildelingen:		
Studentdemokratier:	Innstilt:	Søkt om:
1: Studentparlamentet ved Universitetet i Oslo	750 000	800 000
2: Studentparlamentet ved Høgskolen i Oslo og Akershus	300 000	400 000
3: Studentforeningen ved Handelshøyskolen BI	750 000	900 000
4: Studentstyret ved Norges idrettshøgskole	20 000	30 000
5: Studentrådet ved Det teologiske Menighetsfakultet	20 000	45 000
6: Studentrådet ved Norges musikkhøgskole	20 000	30 000
7: Studentutvalget ved Arkitektur- og designhøyskolen i Oslo	20 000	30 000
8: Veterinærmedisinsk utvalg Norges veterinærhøgskole	16 000	25 000
9: Studentrådet ved Kunsthøgskolen i Oslo	10 000	20 000
10: Studentutvalget ved Baratt Due musikkinstitut	10 000	15 000
11: Studentparlamentet ved Lovisenberg diakonale høgskole	12 000	20 000
12: Studentsamfundet ved Norges Informasjonsteknologiske Høgskole	20 000	188 000
13: Studentrådet ved Rudolf Steinerhøgskolen	10 000	65 000
14: Studentrådet i Staffeldtsgate NLA høgskolen	10 000	50 000
15: Studentrådet ved Høgskolen for Ledelse og Teologi	10 000	10 000

4 PÅ BI

- 1) Kjenner du til tannhelsetjenesten?
- 2) Hva syns du om at BI-studenter betaler 32 kroner mer til felleskassa enn de som er med i NSO?
- 3) Syns du tannhelse er en god hovedprioritering for SiO neste år?

Pål Narmo (21)
Økonomi og administrasjon

- 1) Nei, jeg kjenner ikke til tannhelsetjenesten.
- 2) Syns det virker urettferdig.
- 3) Jeg syns det er veldig bra, for tannlege er veldig dyrt.

Mattis Andersen (21)
Eiendomsmegling

- 1) Ja, jeg hørte om tannlegen da vi startet.
- 2) Det virker urimelig.
- 3) Ja, kanskje det. Usikker på hva de har prioritert før. Det er en helt grei prioritering.

Niraja Viyasan (25)
Revisjon

- 1) Nei, har ikke hørt om tannhelsetjenesten.
- 2) Har ikke tenkt på det. Jeg er fra Danmark, så jeg har ikke satt meg inn i alt sånt.
- 3) Det syns jeg er en god prioritering. Vi er jo studenter som ikke har så mye til overs.

Jonas Aamodt (23)
Økonomi og administrasjon

- 1) Nei, men jeg trenger tannlege! (Peker på en skadet fortann)
- 2) Det er ikke rettferdig, men 32 kroner? Det går greit, det får vi unne dere!
- 3) Vet ikke hvilke andre prioriteringer de har. Hva annet kunne de ha brukt pengene på?

debattredaktør: **Thea Storøy Elnan**
debatt@universitas.no 479 64 336

Frist: **søndag klokka 17**

Legg ved portrettfoto. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte innleggene.

IDÉ OG DEBATT

NETTDEBATT

Si din mening på universitas.no

Doktor proktor

- « Men det blir vel litt unyansert å snakke om doktorgrader generelt? Innen enkelte fagområder er det klar mangel på doktorgradskandidater. For eksempel innen utdanningsvitenskap vil det bli mange ledige stillinger de nærmeste årene, og foreløpig ganske få som har doktorgrad. Det samme gjelder mange av de profesjonsnære doktorgradsstudiene som de siste årene er godkjent på høyskolene. **Bjørn Smestad**
- « Det er vel fint at folk tar seg en doktorgrad. Skjønner ikke at det skal være noe å syte over **Akademiker**

Hentet fra debatten til nyhetssaken «Angriper doktorgradsutviklingen»

Plikt til å drepe

- « Jihad, oversettes gjerne som «hellig krig», men ordet har flere betydninger i islams trosliv. I Koranen betegner jihad dels fredelig innsats for islams sak (jfr. sure 16,126) og dels krigføring eller væpnet forsvar av islamsk territorium. I de tidlige surene (kapitlene) i Koranen oppfordres de troende til forsvarskrig; i surene fra Medina-tiden (etter 622) oppfordres de også til angrepskrig for å utrydde all vantrø. Ifølge en hadith-tekst (tradisjon om Muhammad) skal Muhammad ha sagt at den troende skal føre to former for hellig krig: «den store jihad», som er menneskets indre kamp

mot sine onde tilbøyeligheter, og «den lille jihad», som innebærer væpnet kamp eller krig for å utvide territoriet der islams lover gjelder. Profeten skal ha kommet med en rekke uttalelser om «den lille jihad» som tidlig i historien ble samlet og nedtegnet. Islamistgruppen Boko Haram gjør bare sin plikt som troende muslimer og hellige krigere. Bør være til ettertanke for noen og enhver mht. debatten om snikislamisering her hjemme **Anonym**

Hentet fra debatten til nyhetssaken «Minst 40 studenter skutt på sovesal i Nigeria»

I HiOAs forsvar

- « Den borgerlige regjeringen kan stoppe HiOAs universitetsplaner. Men nå har ledelsen – endelig – studentene i ryggen.» Jeg spekulerer i om journalisten ikke har lest sin egen sak da ingressen ble skrevet. Ingenting Eline Stølan er sitert på tåler en slik tolkning, og å si at HiOAs ledelse har «studentene i ryggen» angående universitetsplanene er mildt sagt villedende formulert. **Erlend Schjelderup**
- « Her har journalisten (journalistene) hørt det de vil høre. Det er på grensen til at jeg anbefaler de som leser artikkelen å google Confirmation bias **Christopher Norderhaug**

Hentet fra debatten til nyhetssaken «Borgerlig brems for universitetshåpet»

TWITTER

studentnyheter på 140 tegn

@erlendloe Nå har vi det gående. Verden brenner ned til grunnen og vi går her og tror at bombenger er et kjempeviktig tema. Jeg gremmes og skjemmes

03.okt

Loevord

@mimirk Når PR-folk sier nei til et av Norges største kunstprosjekt fordi det gir uheldig bakgrunn i intervjuer, da er Norge blitt et kunstprosjekt.

03.okt

...

@buflaten Med kveldens Åndenes Makt får man endelig sett hva slags konsulenter @UniOslo bruker millioner på.

06.okt

Spokelser styrer Vikingskipmuseet

@TuvaRønnes Når du prøver å skrive oppgave, men tar en nettavispause og innser at du allerede har lest toppsaken

06.okt

#denfølelsen

@HalvorDahl Jeg ser på LinkedIn at du er skribent, foredragsholder og game changer. Du mener kanskje arbeidsledig?

06.okt

Ja

Et fag i krise

Han var en av de få som allerede i 2005 forutså finanskrisen. Nå ser økonomiprofessor Steve Keen en ny krise: i økonomifaget.

Intervju

Peter Tryggestad, journalist i Universitas

- **Hva er galt med det nyklassiske økonomifaget, som de fleste studentene i Norge undervises i, Steve Keen?**
– Jeg mener de nyklassiske økonomene er for optimistiske i sin tankegang. De har en ubetinget tro på sine økonomiske modeller, som det er noe galt med. Når man har modeller som utelater essensielle deler av virkeligheten – som for eksempel privat gjeld – da vil antagelsene om hvordan økonomien er nå og i framtiden bli feil. Vi må bli kvitt denne måten å tenke på.
- **Hvorfor dominerer den nyklassiske retningen på universiteter verden over?**
– Den har blitt en dørvakt som hindrer alternative forklaringer. Denne dørvaktmentaliteten har ført til at de nyklassiske økonomene ser bort ifra andres meninger. De utviklet økonomiske modeller på 1800-tallet som passet til den tiden, men som ikke er tilpasset den moderne verden. De er helt låst inne i sin tankegang, fordi de bruker så mye intellektuell kapasitet på sine teorier og modeller, at de klarer ikke å komme seg bort fra dem.
- **Hvorfor lytter så ikke de nyklassiske økonomene til kritikerne?**
– De forstår seg ikke på hvordan økonomien fungerer i praksis. I tillegg ser de bort fra andres forklaringer om hvordan økonomi fungerer. Et godt eksempel på dette var når OECD bare noen måneder før finanskrisen mente at økonomien så sunn ut. De hevdet at nedkjølingen i USA ville kompenseres med vekst fra Europa, noe som ville drive veksten videre blant de industrialiserte landene. Dette stemte ikke, som vi alle vet.

- **Du har møtt kritikk om at du selv tar feil. Hvordan lytter du til den?**
– Jeg har møtt kritikk, men jeg synes ikke den er relevant. Jeg har spesielt møtt kritikk for min matematikk, men denne kritikken stemmer ikke.
- **Hva er alternativene til økonomifaget slik det undervises i dag?**
– Alternativene er mange. I økonomiundervisningen må en ta inn teori fra ingeniørfaget. I tillegg tror jeg fag som historie og antropologi har mye å bidra med. Det viktige er at økonomifaget tar inn kunnskap som har relevans når det skal beskrive og forutse dynamikkene i en moderne, kapitalistisk økonomi.
- **Tror du at økonomifaget kan klare å reformere seg selv?**
– Nei, fordi historien de siste 140 årene forteller det motsatte. Viruset – nyklassisk økonomi – lever fortsatt, på tross av alle utfordringene. Den har ikke kapasiteten til å forklare faktiske hendelser. Når disse økonomene ikke klarte å endre seg etter finanskrisen, hva slags håp er det da?

Keens kritikk er lite treffende

Økonomi

Steinar Holden, professor ved Økonomisk institutt

Steve Keen gir en karikatur av økonomifaget. Han fremstiller faget som om det er låst fast i snever og gammeldags tankegang, uten evne til å ta inn over seg svakheter i teorien. Dette er en lite treffende beskrivelse. Økonomifaget er i stadig utvikling. Noen forskere forsøker å utvikle eksisterende teorier, mens andre bruker nye tilnærminger. Dermed er faget blitt meget mangfoldig. Anerkjente økonomer på gode universite-

ter, også her på UiO, ser på mange ulike problemstillinger, med ulike metoder. Det er også mange økonomer som studerer de forhold som Keen sier vi neglisjerer. Og dette er ikke bare forskning – en del av dette har også funnet vei til det stoffet vi lærer studentene.

Et annet viktig trekk er at empirisk forskning har blitt mye bedre og en viktigere del av faget enn tidligere. Økonomer bruker nye og bedre datakilder, og man bruker avanserte metoder. Vi er i stand til å avdekke empiriske sammenhenger med større presisjon enn før, og vi har kommet lenger i å fastslå årsakssammenhenger.

Steve Keen

- Er kjent for boken *Debunking Economics* (2001), der han tok et oppgjør med den nyklassiske retningen innen økonomi.
- Var en av få økonomer som forutså finanskrisen allerede i 2005.
- Mener den nyklassiske retningen må erstattes med andre teorier og modeller på universitetene.

– Hva bør økonomistudenter utfordre, og hvordan bør de gjøre det?

– De bør utfordre fraværet av penger, dynamikk, og banker i konvensjonell økonomi. De må lære fra andre fagmiljøer som faktisk underviser hvordan en økonomi svinger over tid. Dere har mange flinke folk som underviser i denne typen økonomi, som David Wheat ved Universitetet i Bergen og Trond Andresen ved NTNU.

– Hvordan klarte du å forutse finanskrisen i 2005?

– Jeg ble kontaktet av myndighetene i Australia fordi de visste jeg var en kritiker av låneordningene. Jeg var opptatt av privat gjeld, og hvor stor andel denne utgjorde av den totale økonomien. Jeg ble på den tiden svært overrasket over

hvor stor gjeld private låntakere hadde. Sentralbanken i Australia hadde statistikk som førte til at øynene mine nesten hoppet ut. Siden 1975 hadde veksten av privat gjeld økt eksponentielt, og jeg sjekket at

det samme hadde skjedd i USA siden 1950-årene, så da slo det meg at dette var et globalt problem. Mange økonomer bryr seg ikke om privat gjeld, noe som førte til at de ikke klarte å forutse krisen som kom.

«Når økonomene ikke klarte å endre seg etter finanskrisen, hva slags håp er det da?»

– Hvordan ser de økonomiske utsiktene ut nå?

– Det blir stagnasjon. Når man fikk krasj som i 2008, fører dette til at det blir vanskeligere å låne penger i næringslivet. Eterspørselen i boligmarkedet går også ned. Man kan begynne seg i denne situasjonen i flere tiår.

Faget gir også nyttige bidrag til økonomisk politikk. Vi har for eksempel i hovedsak en god forståelse for hvordan penge- og finanspolitikken og skattesystemet virker. Store svakheter i politikken, som budsjettkrisen i USA eller vår manglende evne til å håndtere klimaforandringer, skyldes svakheter i hvordan de politiske systemene fungerer, og ikke manglende forståelse av økonomien.

Dette betyr selvfølgelig ikke at faget er uten betydelige svakheter. Selv om vi har fått bedre og mer presis forståelse av mange avgrensede sammenhenger, er det fortsatt betydelige begrensninger i vår forståelse av totaløkonomien. Vi har teorier som beskriver de viktigste mekanismene som virker i økonomien,

men derfra er det et langt stykke til å kunne ha en sikker forklaring på hvorfor økonomien utvikler seg som den gjør. Det skyldes ikke minst at det er så mange ulike krefter som virker i økonomien, og at det varierer mellom land og over tid hvilke krefter som er viktigst. Siden det er så mange forhold som endres samtidig, er det vanskelig å identifisere hva som er de sentrale mekanismene.

Kanskje har Keen rett i at mange økonomer har for sterk tro på sine modeller, selv om han overdriver kraftig når han sier de har en ubetinget tro på dem. Men sterk tro på egne forklaringer er et meget menneskelig trekk, noe Keen selv er en god illustrasjon av.

PPU

Ole Martin Moen, postdoktor i filosofi, UiO

Troen på PPU

Dersom en butikk hadde solgt dårlig mat til deg hver dag i 30 år: Ville du ha fortsatt å handle der, igjen og igjen, stadig i troen på at det vil bedre neste gang? Marte Foldvik, Andreas Mathisen, Viljar Skylstad og Kristin Bjørnstad ville formodentlig det, for selv om Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) har lovet bot og bedring i 30 år – og ingen bedring har skjedd – er de fremdeles sterke i troen på at PPU vil forbedre seg. De sier ikke hvorfor. Men troen, den har de.

Når PPU får offentlig kritikk, pleier instituttet å gjøre noen overfladiske endringer. Sist ble boken «Pedagogikkens hvordan» satt på pensumlisten. Boken gir ingen praktiske råd til lærere, men handler om det teoretiske «hvordan-perspektivet». Tilsvarende ble seminarene i pedagogikk nylig omdøpt til «practicum», men uten at innholdet ble endret. Da jeg fullførte PPU tidligere i år, inneholdt studiet ingen praktiske råd om hvordan man kan avdekke mobbing, hvordan man effektivt kan forberede undervisning eller hvordan man kan skape arbeidsro i klasserommet. PPU handlet i det hele tatt svært lite om hvordan man blir en god lærer. I stedet handlet PPU om de teoretiske kjepphestene til ymse norske pedagogikkforskere.

«Ett sted må man miste troen på PPU-monopolet. 30 år burde være mer enn nok»

Roten til problemet er, slik jeg ser det, at PPU har et monopol. Ved ansettelser i skoleverket er det nemlig lovbestemt at enhver lærer med PPU skal gis forrang foran enhver lærer uten PPU, uavhengig av øvrige kvalifikasjoner. Har du doktorgrad i engelsk, mastergrad i pedagogikk og mye undervisningserfaring? Da kan du ikke få jobb som engelsklærer. Hvorfor? Fordi du mangler PPU og dermed regnes som «ufaglært arbeidskraft».

Monopolsituasjonen gjør at PPU kan være så ustrukturert, virkelighetsfernt og irrelevant det bare vil. Alle som vil bli lærere, må gjennom det. Derfor foreslo jeg i Universitas 18. september å oppheve PPU-monopolet. Å oppheve

PPU-monopolet vil i praksis si å gi rektorer lov til å gi fast ansettelse også til lærere uten PPU. Da kan rektorer ansette lærerne som de, ut fra en helhetsvurdering, mener er best skikket, snarere enn å måtte prioritere alle

lærere med PPU foran alle lærere uten. En fjerning av et absolutt krav om PPU vil gi norsk skole verdifull tilflyt av dyktige fagfolk. Men kanskje viktigst av alt: En fjerning av monoopolet vil føre til at lærerutdanningene i Norge må skjerpe seg for å tiltrekke seg studenter. For å overleve må lærerutdanningene da klare å si nei til middelmådige norske pedagogikkforskere som gjerne vil ha boken sin på pensum, og i stedet finne pensumslitteratur og forelesere som virkelig kan utdanne lærere.

Ett sted må man miste troen på PPU-monopolet. 30 år burde være mer enn nok.

Livsvitenskap

Knut Fægri, professor i kjemi og viserektor ved UiO

Misforstått livsvitenskap

Universitas' nyhetskommentar 2. oktober gir en fin anledning til å korrigere misforståelser som journalisten sikkert deler med flere ved Universitetet i Oslo (UiO).

Det er to prosesser som nå pågår ved UiO – på den ene siden utviklingen av en strategi for livsvitenskap, på den andre prosjektering av et bygg for livsvitenskap.

Strategi for livsvitenskap skal legge grunnlaget for en av UiOs brede tverrfaglige satsinger. Satsingen er en del av Strategi 2020, og målet er å samle og profilere et av UiOs sterkeste fagområder for å oppnå større synergi og konkurransekraft. En slik strategi må UiO utvikle uavhengig av om det skal bygges et livsvitenskapsbygg eller ikke. Utkastet har vært på høring og er nå under videre arbeid.

Bygget har sitt utgangspunkt i de vanskelige forholdene i Kjemibygget som Universitas beskriver. Utredninger på tidlig 90-tall viste at det var lite regningssvarende å ruste opp Kjemibygget i forhold til å bygge et nytt. Dette bygget kom først inn på departementets liste over nye byggeprosjekter som «Kjemibygget, UiO». Mens det beveget seg langsomt oppover denne listen så UiOs

ledelse mulighetene for å utnytte et slikt bygg bedre ved å utvide det med en livsvitenskapsdel. Farmasi ble inkludert i bygget fordi forholdene i det nåværende Farmasibygget er, om mulig, enda verre enn i Kjemibygget.

Strategiutkastet gir en vid definisjon av livsvitenskap. Her er medisin og biologi naturlig nok kjernen, støttet av kjemi, fysikk og matematiske fag, men også av relevante HumSam-fag. Like lite som vi kan flytte alle medisinere til et nytt bygg, kan vi heller ikke flytte alle biologer, eller forskere fra de andre feltene som faller inn under denne definisjonen av livsvitenskap. En stor utfordring i implementeringen av livsvitenskapsstrategien blir derfor å finne kriterier for hvem som skal inn i bygget.

For biologene ved Institutt for biovitenskap bør det være en trøst at UiO også har ambisjoner om å ruste opp Kristine Bonnevis Hus under livsvitenskapssatsingen.

Behovet for nytt kjemi- og farmasibygget skal løses ved å slå dem sammen i prestisjebygget for «Life Science». Men det viktigste miljøet innen livsvitenskap får ikke plass.

Kjempesatsing uten kjerne

Nyhetskommentar

Marit M. Simonsen, journalist i Universitas

Forankring. Satsingsområde. Tverrfakultært. Det høres flott ut, men Universitetet i Oslos satsing på livsvitenskap mangler noe.

kulturredaktør: **Kenneth Wangen**
kennew@universitas.no 980 84 048

reportasjeredaktør: **Mari Lund Wictorsen**
mariwictorsen@gmail.com 913 74 945

KULTUR

FOTO: MAGIC MADZIK / FLICKR.COM

Slapp av: Rot gjør deg bare enda mer kreativ.

Rotehuer bra for verden

ROT: Forrige uke meldte denne redaksjon at ryddige omgivelser bringer fornuftige utfall i valget mellom eple og sjokolade, etter å ha jobbet i et ryddig rom. Vi rotehoder vil presisere at samme serie forsøk også viste at rotekopper og kaotiske omgivelser bringer mer kreativitet.

I valget mellom «new» og «classic» smoothie etter enkle oppgaver i forsøksomgivelsene valgte de som

hadde vært omgitt av rot mye oftere den «nye» smaken. Forskeren, Dr. Voh, konkluderer i artikkelen med at uryddige miljø ser ut til å inspirere til brudd med tradisjoner, og at dette bringer friske perspektiver.

Dette betyr at hvis du prøver å spise sunt og trene, pass på å rydde også. Men hvis du er stukk i oppgaveskrivingen din, bare slapp av og la rotet flyte i kreativiteten og nytenkningens navn.

En svært alvorlig vits

Den gyldne gris

- Det Norske Studentersamfund ble stiftet 2. oktober 1813 og feirer i år 200 år.
- Hans Majestet Den Gyldne Gris var opprinnelig en sparegris som ble gitt i gave fra Studentforeningen i København.
- H.M. Grisen bor til vanlig i et hvelv i Norges Bank.
- Hans Majestet Grisens orden ble opprettet i 1859 og deles ut hvert fjerde år.
- Kjente mottakere av ordenen Den Gyldne Gris inkluderer Tor Erling Staff, Arnulf Øverland, Inge Lønning, Gro Harlem Brundtland og Harald Eia.

Ettertraktet gipsfigur: H.M. Grisen skuer ut over Gamle Logen. Senere på kvelden ble han forsøkt kidnappet av gjester fra Blindern Studentertjernet.

Det Norske Studentersamfund feirer to hundre år med pomp, prakt og prompepute.

Jubileum

tekst Marit M. Simonsen
foto Eskil Wie

Oslo, en lørdag i oktober: En ung mann i kjole og hvitt med blankpussede sko og fargerike bånd over brystet, og en stor, forgyldt gris hengende i et rødt bånd rundt halsen, haster over Universitetsplassen.

Han er en av fem utsendte fra Danmark som sammen med svensker, finner og noen hundre nordmenn skal overvære Det Norske Studentersamfunds 200-årsjubileumsfest, og utnevnelsene til ordenen av den Gyldne Gris.

Vel inne møtes han av flere gallapyntede, samt en slags prest i sort kjortel og hvit puffkrage, noen pasjer, en hoffnarr og en diger bæreanretning dekket i gull og rød fløyel. Ved siden av løftes en stor, forgyldt grisefigur ut av borgen sin, en sliten trekasse med håndtak.

Mange alvorlige unge mennesker haster rundt og ordner ting, og langt de fleste bærer på noe liksomstaselig – som stormestervest, en gullmalt bit av et kosteskaft dekket i bånd og falske juveler, eller røde fløyelsputer med gullgriser på størrelse med marsipanslektningen på.

Formand Silje Andersen er

stormester, og bærer følgelig den tilhørende staven. De andre er studenter, viktigperer, eller andre bærede som skal delta i toget: *Ceremonimester* Jahn Otto Johansen, *Ordensherold* Frank Alm Hagen, *Hoffsjef* Siriann Bekeng, og *Grisefestgeneral og bedreviter* Karl Kristian Rådahl Kirchhoff.

Absurd parodi

Ridderordenen av den Gyldne Gris ble opprettet som en parodi på St. Olavs orden, men har i dag antatt nesten like absurde proporsjoner når den deles ut av Det Norske Studentersamfund (DNS).

– St. Olavs orden deles ut hvert år, mens dette er så eksklusivt at det bare er hvert fjerde år, så jeg tror alle som har blitt utnevnt til ridder i dag er ganske preget av stundens alvor, sier rektor Ole

Petter Ottersen til Universitas, etter hans egen utnevnelse til ridder.

Ridder Ottersen vs. Torkil

Rektor Ottersen mottok denne høye ære for sitt bidrag til Studentersamfundets virke, gjennom sin tid som rektor. Ifølge statuttene kan ordenen tildeles for innsats, «herunder særlig fortjenstfuldt Arbeide til Lettelse af Samfundets Økonomi.» I løpet av kvelden leverte han da også en jubileumsgave på det svært runde beløpet én million kroner. Men det foregikk likevel ikke uten protester. Mens han satt på kne for å motta sin grisebehangte nål, kom plutselig student og tidligere rektorkandidat Torkil Vederhus løpende opp midtgangen i en «Vote for Torkil»-t-skjorte. Han knelte taust ved

siden av rektoren, før han ble forvist av seremonimester og noen bryske sikkerhetsvakter som gjennom det hele vokter over grisens ve og vel fra siden av scenen.

– Jeg vant studentene, jeg er studentenes rektor! proklamerer Vederhus til Universitas senere på kvelden.

– Jeg vant også stafetten, jeg er mye bedre til å løpe. Det var jeg som skulle blitt utnevnt!

Etter seremonien, der også flere foreningsaktive og Venstreleder Trine Skei Grande fikk sine ridderstjerner, gikk en prosesjon til Gamle Logen for festmiddag med elgcarpaccio, andebryst og sjokoladefondant.

Nachspiel gir vinnere

Det er få andre steder man får se Norges fremste intellektuelle

Lunsj er ikke bare lunsj

GASTRONOMI: Hvis du har kjæreste og skal møte en ekskjæreste – eller noen din bedre halvdel kan anse som konkurranse – er det bedre for forholdet om dere gjør noe som innebærer få kalorier. En ny studie utført ved Cornell University og publisert i *PLoS One* tyder nemlig på at partnere føler mye mer sjalusi når en av dem blir kontaktet av en ekspartner for deretter å gå ut

sammen for et måltid.

En av forskerne, Kevin Kniffin, meldte at måltider konsekvent førte til sterkere sjalusi enn andre aktiviteter der man tilbringer tid sammen, men ikke spiser. Til og med kaffedrikking istedenfor spising, var betydelig bedre for eksisterende forhold, melder ScienceDaily.

Den andre hovedforskeren, Brian Wansink, sier det er velkjent at det

FOTO: CYCLONEBILL / FLICKR.COM

Lunsj: Spis den for deg selv heretter.

å dele måltider kan bidra til å styrke sosiale bånd. Men mat kan altså også ødelegge dem.

UKENS DIKT

av Kjersti Wøien Håland

Hjernen min

Forlet meg
I ein bil med sota ruter
eg står på fortauet
med plastposar og ord
Alle historier

eg fortel deg
Handlar om
Snakkande dyr og atomkrig
Du toler meg
Eg latar som

Send ditt dikt til: kajastorosten@gmail.com

Vennlig rivalisering: Fra Studentersamfunnet i Bergen fikk Hans Majestet Grisen en helstekt slektning i jubileumpresang. Deres maskot, pinnsvinet, ble mobbet i en tale.

Sprell og spillopper: Alle med kjennskap til internvitsen lo.

Heder fra herrene: Stormester Silje Andersen mottar en serenade under middagen.

harselere over eget tåkeprat, eller høre utenriksministeren oppfordre til festing.

– Det der med nachspiel og sånt, det er ikke så dumt, sa Barth Eide i en tale til vill jubel fra bordene.

– Det er alvorlige menn, de folka som satt på det skikkelige sene andre nachspielet – det er jo de man nå ser i samfunns-livet. Det handler om det å leve livet i alle dets dimensjoner, sa Barth Eide.

Han fulgte opp med en «sven-sken, dansken og nordmannen»-vits, og innkalte til en sang som fikk det til å skulpe i glassene.

– Jeg er meget stolt over å ha

blitt tatt opp til Hans Majestet Grisens Orden. Da jeg var studentpolitiker midt på åttitallet, ble tradisjonen hentet frem igjen etter at den hadde vært bannlyst i AKP (ml)-årene. Den gjengen skjønte ikke humor, sa Barth Eide

til Universitas etter seremonien.

Gull ble til gresskar

Ved midnatt ble deltakerne busset til grisens slott, Chateau Neuf, for Efterfest. Gallamiddagen og herrenes staselige kjole og hvitt mistet noe av sin glans i betongklossen, men det hindret ikke folk som den lettere antikvariske historieprofessor John Peter Collett i å svinge seg med studiner

og å sitte henslengt i sofaer i ivrig debatt. Da huset stengte var det Efter-etterfest, og det skulle også være en Efter-etterfest-frokost på Grand for dem som fremdeles måtte ha gnist igjen.

Studentersamfundets parodi på lenge forsvunnet borgerskap makter fremdeles å hedre både samfunnstopper og sine egne interner med ekstrem pompøsitet. Talene hintet om at slike tradisjoner er kjernen i en students tilhørighet til sitt alma mater. Det ble hevdet at de beste, flotteste, og mest driftige folk finner veien til DNS, og at alle tilstede er sin feiring verdig. Selv om festen er en vits er det vanskelig å unngå en antydning til selvhøytidelighet med slike tradisjoner.

maritms@universitas.no

Delikat? Denne studentmaten ble servert på den pompose grisefesten lørdag.

Studentmat på galla

Det Norske Studentersamfund holder ikke tilbake når de arrangerer grisefest på Gamle Logen. Det gjør dessverre kjøkkenet.

Idet servitørene – over 20 i tallet og veldig flinke skal det sies – serverer forrett, så føler jeg meg straks hjemme. Bokstavelig talt.

Lommeboktynt kjøtt, pinjekjerner som smaker popcorn, moltebær hentet fram fra tidlig proterozoi-kum istid og en salat så standard at den like gjerne kunne vært tatt rett ut fra kjøleskapet hjemme. Det eneste som skiller dette fra studentmiddagen hjemme er hvitvinsglasset ved siden av, som man kan skylle ned sorgene med.

Gallamiddager bruker ofte å være trasige greier gastronomisk sett. Maten tar årevis før den når bordet, og folk skal gjerne holde tusenvis av taler. Heldigvis skal denne gallaen gradvis bli bedre og bedre.

Middagen er helt grei. Godt glaserte epler, faktisk hjemmelaget rødkål, kjærkommen roaststekt and og røstipotet. Det er godt jobbet, men strengt tatt er dette nesten oppnåelig hjemme. Når jeg først er på galla vil jeg ha noe nytt, noe spennende! Hvor er fantasien? Det er veldig standard, der «kronen på verket» er dampet brokkoli. Finnes

MAT

Grisefest

Av: **Det Norske Studentersamfund**

Hvor: **Gamle Logen**

det noe mer standard enn dampet brokkoli?

Kelneren kommer forbi med mer rødvin. Flink.

Desserten er det beste med hele måltidet. Sjokolade-fondant, krem, bringebær og sorbet av mango og pasjonsfrukt. Bortsett fra bringebæret, som tydeligvis også er hentet fra en eller annen istid, så er dette fantastisk. Det smelter, det glir, det kolliderer i smakskaos – positivt kaos. Ikke noe fancy-smancy dandering eller navn, eller rare sammensetninger av kanel og foie gras. Enkelt, godt og standard, men likevel så bra sammen. Du koddet ikke med klassikerne.

Jeg hører noe støy i bakgrunnen fra gallamiddagen.

– **Gal manns** prosjekt å synge mens det står is på bordet, sier journalisten.

Hva, synger folk? Det er jo dessert for pokker!

Eskil Wie, fotograf
eskilwie@gmail.com

Sci-fi-opera: *Ad undas – Solaris korrigert* blir en annerledes-opera på alle måter. Teksten som skal synges er på såkalt «nordsjøspråk», og handlingen er lagt til år 2480 i Stavanger-området. Her fra øvelse i forrige uke på Norges musikkhøgskole.

Studenter inntar O

Studenter fra Norges musikkhøgskole og Kunsthøgskolen i Oslo inntar denne uken Operaen i Bjørvika. For noen av dem blir operaen *Ad undas – Solaris korrigert* noe av det siste de gjør under utdanningen sin.

Opera

tekst Vilde Sagstad Imeland
foto Birte Nystad Magnussen

– Det blir ikke akkurat pudder-rosa rokokkokjoler, sier Mari Askvik, operastudent og mezzosopran.

Hun spiller «Shiri», en av seks hovedroller i operaen som denne uken har premiere på Den Norske Opera & Ballett.

Studenter fra Norges musikkhøgskole (NMH), Kunsthøgskolen i Oslo (KHiO), Akademi for scenekunst i Fredrikstad og Stockholms dramatiska högskola står bak regi, musikk og scenografi i operastykket *Ad Undas – Solaris Korrigert*, som blir kalt

en «sci-fi-opera».

– Det blir nok ganske sært, sier premiereklare Askvik.

Sære setninger

MEN ven miners simpl robots arbeiden an pipe-systm undr sea, ofts om natt undr moon klar: DEI er total fri! KAN robots fri vera?

Slik lyder ett av versene i Øyvind Rimbereids dikt *Solaris Korrigert*, som operaen er basert på.

– Diktet er skrevet på «Nordsjøspråk», sier Rimbereid.

Språket har forfatteren selv skapt, og diktet speiler en dyster framtid i byen *Stavangersand* anno 2480. Oljebrønnene er tomme, og menneskene fratatt muligheten til å føle angst, glede eller uro. De

gir opp livet på land og flytter ned i havet.

Nordsjøen spiller en sentral rolle i handlingen.

– Og språket speiler dette. Det er en sammenblanding av engelsk, tysk, norsk, norrønt og skotsk, sier Rimbereid, og legger til:

– Og litt sms.

Ambisiøs student

Komponiststudent på NMH, Øyvind Mæland, har skrevet musikken til prosjektet som sin diplomoppgave.

– Jeg tenkte at Rimbereids tekst måtte være mulig å bruke scenisk. Etter hvert begynte musikken jeg skrev å ligne på en opera. Vi skaper en rar og litt dys-

ter fremtidsverden, og det klumsete språket gir den en helt annen skjønnhet, sier Mæland.

Han fullfører med *Ad Undas – Solaris Korrigert* sin femårige komponistutdanning.

«Breyn machin BK 2480 er kanskje ikke det man får mest lyst til å synge»

Øyvind Mæland, komponiststudent

– Vi har sagt at dette blir en skikkelig skarreopera på Nordsjøspråk. Strofen «Breyn machin BK 2480» er kanskje ikke det man har mest lyst til å synge, men vi gjør det likevel. Og jeg synes det er blitt både fargerikt og veldig

poetisk, sier Mæland.

Torolf Mørk Karlsen, en av produsentene bak prosjektet, skryter av den ambisiøse studenten.

– Det er første gang vi setter opp en opera som er skrevet av en student. Han har skrevet all musikken selv. Det er ganske unikt fra Operaens side at den våger å satse på dette.

Mørk synes samarbeidsprosjektet er god praksis for studentene, og sier at mange ender opp

med å bli tilbudt jobb i etterkant av slike prosjekter.

Oljelandet

Mezzosopranen Askvik tror oppsetningen vil bli en utfordring for publikum, fordi de må lære seg å

operaen

tenke på et annet språk.

– Rimbereids språk er vanskelig å synge, og derfor er det en utrolig spennende produksjon å være med på, sier Askvik.

Operaen skiller seg på mange måter fra en typisk opera. Men allikevel er den kanskje «typisk norsk». Oppsetningen er nemlig det tredje norske scenekunstverket på kort tid som har det framtidige Olje-Norge som tema.

Operaen *Khairos* ble satt opp på Den Norske Opera & Ballett i fjor, og handlet om lengsel og tørst etter olje. Pia Maria Roll hadde samme år stor suksess med teaterstykket *Ship O'Hoi* på Black Box Teater, hvor hun satte søkelyset på Statoil.

I *Ad Undas – Solaris Korrigert* utgjør oljen bakteppet for handlingen, som finner sted i «restene» av det norske oljeeventyret.

Oljekunst

– Er det tilfeldig at vi i løpet av det siste året har sett tre sceneproduksjoner som handler om olje?

– Ja, er det ikke litt snodig, spør Per Boye Hansen, operasjef ved Den Norske Opera & Ballett.

– Det er knapt noe tema som berører oss mer enn oljen. Kunstnere skriver om den virkeligheten de lever i, og fordi vi satser på unge kunstnere og nyskreven musikk, er det dette som blir temaet.

Operasjef Hansen ser fram til premieren, og synes det er klokt og modig av Mæland å gi seg i kast med Rimbereids dikt.

– Jeg ble helt fjetret og utrolig beveget første gang jeg leste notene, sier han.

Jannik Lindbæk er informasjonssjef i Statoil. Han ønsker ikke å gå i dybden av hva oljefokusket i kunsten kan skyldes, men synes det er helt naturlig at scenekunsten tar for seg tema som er aktuelle i samfunnet.

– Et tegn på engasjement og kreativitet, sier han til Universitas.

kulturredaksjonen@universitas.no

Tolker deg til døde

I full swing: Studentene forteller at det har vært lange dager og mye jobb for å komme i mål med utstillingen.

Kan vesker, barter og valg av egen begravelseskiste si noe om vår identitet? 15 masterstudenter filosoferer rundt dette spørsmålet i utstillingen «I am – am I»

Studentutstilling

tekst Nicoline Bjerge Schie
foto Birte Nystad Magnussen

– Selv når vi er døde synes vi det er det viktig hvordan andre oppfatter oss. I dag kan man til og med designe sin egen kiste, sier Tina Holtan Vassøy.

Hun studerer museologi på Universitetet i Oslo og tar emnet «Utstillingsproduksjon», som handler om praktisk utstillingsplanlegging.

Etter to intensive arbeidsuker på slutten av emnet er resultatet endelig klart: Sammen med 14 andre masterstudenter fra forskjellige studieretninger på Det humanistiske fakultet, har hun laget en utstilling som undersøker temaene identitet, iscenesettelse og personlig utsmykning.

Studentene har fordypet seg i fire undertemaer: hvordan vi velger å fremstille oss i døden; ungdom og klær; bart som attributt; vesker og innhold.

Forfengelighet i døden

Et av undertemaene – hvordan vi velger å fremstille oss i døden – handler om hvordan mennesker markerer identitet også etter at livet er ferdig. For slik vi er opptatt av hvem vi er i livet, er også døden blitt en arena for personlig uttrykk.

Er vi egentlig like i døden? Dette spørsmålet har Thea Stubberud og Tina Holtan Vassøy undersøkt.

– Døden er et tema det både snakkes og skrives relativt lite om. Det er jo bokstavelig talt lagt lokk på, sier Stubberud, student i kulturhistorie.

Studentene har fått låne en begravelseskiste som ved hjelp av lys stadig skifter dekor. Vassøy forteller at flere og flere planlegger hvordan de skal begrave, og hva de skal ha med

seg i kisten før de dør.

– Det kan være alt fra tobakk og pipe i brystlomma til fiskestenger og iPhones, sier hun.

– Hva sier egentlig det om moderne mennesker, spør Stubberud retorisk.

– Herlig med mer praksis

Hun mener det at mange er så opptatt av hvordan de framstår selv etter at de er borte, kan være et behov for kontroll.

– Eller kanskje noen føler seg tryggere hvis de har en hånd med på rattet helt til det siste.

Kulturhistorie-studenten forteller at arbeidet med utstillingen har vært en herlig avveksling fra den vanlige lesingen.

– Det har virkelig vært en kjempeprosess, sier hun.

Hun skulle gjerne hatt enda mer praksis i en teoritung studiehverdag.

– Det har riktignok vært litt skummelt og jeg har til og med drømt om utstillingen om natten og vært bekymret for kisten vi har fått låne. Men det har vært utrolig gøy og lærerikt.

«Kanskje noen føler seg tryggere hvis de har en hånd med på rattet helt til det siste»

Thea Stubberud,
masterstudent og utstiller

Praktisk ingrediens

Faglærer Torild Gjesvik forteller at emnet ble tilbudt første gang i fjor høst, og at det er ment å være en «praktisk komponent» i masterstudiet.

– Vi ønsker først og fremst å

Utstillingen «I am – am I»

- Produsert av 15 masterstudenter ved Universitetet i Oslo i samarbeid med Kulturhistorisk museum.
- Prosjektet er et resultat av masteremnet MUSE4910 – Utstillingsproduksjon.
- Hovedtema er identitet, personlig utsmykning og iscenesettelse.
- Fire grupper har jobbet med undertemaene ungdom og klær, vesker og innhold, bart som attributt samt hvordan vi velger å fremstille oss i døden.
- Dørene åpnes for publikum onsdag 9. oktober kl. 11.00.

gi studentene reell erfaring med utstillingsarbeid, sier Gjesvik.

Emnet er åpent for studenter fra flere studier og i år deltar studenter fra historie, idéhistorie, kunsthistorie, arkeologi og museologi.

– Det har vært veldig spennende å følge utviklingen av utstillingen fra idé til ferdig produkt, sier Gjesvik, og røper at undertemaene har studentene selv kommet opp med.

Spente på reaksjoner

De unge kunstnerne røper at de er spente etter to ukers knallhard jobbing.

– Det har jo vært ganske intenst og gått en kule varmt her innimellom, men vi gleder oss utrolig mye, sier Stubberud.

Utstillerne medgir at de er nervøse.

– Alt er så nøye gjennomtenkt fra vår side, så vi ønsker jo at det vil fenge publikum. Jeg håper bare ikke folk synes temaet vårt om døden er ekkelt, sier hun.

nicolins@universitas.no

NLA | Staffeldtsgate
Høgskolen

Study Political Science

at NLA Høgskolen Staffeldtsgate

In the spring semester 2014
we offer 30 ECTS in Political Science.

Democracy in the Age of Globalization

(10 ECTS credits)

Contemporary Political Theory: Justice, Democracy and Multiculturalism

(10 ECTS credits)

The Welfare State and Democracy

(10 ECTS credits)

Application deadline:
November 15th 2013.

www.nla.no/english

Oljeutvinning: I Tar sands har Suncor Millennium sin oljeutvinningsoperasjon. Tjæreørkenen ligger i Alberta, Canada. For florerte det av dyr og fugler i denne skogen. Nå overlever bare oljeutvinningsmaskineriet i tjæreørkenen.

Skal kriminalisere

Årets Arne Næss-professor skal stoppe folkemordet på verden.

Klimajus

tekst Lasse Moe

På kontoret til Polly Higgins er det så mange planter at man får følelsen av å være i en skog.

Herfra skal jusprofessoren redde verden.

Higgins sitter for øyeblikket i «Arne Næss Chair», et tre måneders professorat som inviterer internasjonale forskere til Norge for å finne løsninger på globale retts- og miljøproblemer.

Total ødeleggelse

Skotske Higgins arbeider for å kriminalisere overgrep mot økosystemer. I 2010 foreslo hun å innføre en lov som kriminaliserer miljøødeleggelser – eller «ecocide», som hun kaller det – slik at de som bryter loven kan dømmes av Den internasjonale straffedomstolen (ICC) i Haag.

– Ecocide er total ødeleggelse av økosystemer, forklarer Higgins.

Begrepet spiller på det engelske ordet for folkemord, *genocide*.

Dersom en miljøødeleggelse strekker seg over minst 200 kvadratkilometer i omkrets, klassifi-

seres den som et *ecocide*. Higgins forklarer at definisjonen både inkluderer naturlige årsaker, som når havnivået stiger, og menneskelige årsaker, som krig- og industriskader.

– En såpass vid definisjon vil gjøre alle nasjoner juridisk bundet til å gripe inn i naturkatastrofer, forklarer Higgins.

En gammel idé

Når det gjelder lovforslaget, er skotten ingen innovatør. Allerede i 1970 ble *ecocide* diskutert i FN. Da de laget ICCs lover, var kriminalisering av store miljøødeleggelser foreslått i utkastet til *Roma-vedtektene*, ved siden av folkemord og krigsforbrytelser.

– Plutselig, på et lukket møte i 1996, ble det bestemt at *ecocide* skulle strykes fra dokumentet, sier Higgins.

Bare fire land var mot lovforslaget: USA, Storbritannia, Nederland og Frankrike var redde for at en *ecocide*-lov skulle forstyrre næringsinteresser i olje- og våpenindustrien. Higgins har en anelse om hvorfor beslutningen ble tatt bak lukkede dører.

– Det interessante med snu-

operasjonen er at dette året fikk også tjæresandprosjektet klarsignal i Canada.

Verdens største ecocide

Tjæreørkenen i Alberta i Canada dekker et enormt område på 45 000 kvadratkilometer – like stort som England og Wales til sammen. Det er det største *ecocide*-området i verden.

Forsker: Arne Næss-forsker Polly Higgins åpner Arne Næss Symposium torsdag 10. oktober.

Før var området en stor skog, med samme vegetasjon som i norske skoger, og det fungerte

FOTO: RUTH DAVEY

FOTO: JIRI REZAC / GREENPEACE

«ecocide»

som en gigantisk resirkuleringsstasjon for karbondioksid. Ifølge Higgins kan oljeutvinningen her sammenliknes med ødeleggelsene som har blitt påført regnskogen i Amazonas.

«Plutselig, på et lukket møte i 1996, ble det bestemt at *ecocide* skulle strykes fra dokumentet»

Polly Higgins, Arne Næss-professor.

Sikker på endring
Higgins mener en kriminaliserende lov vil senke klimautslippene og stoppe karbonverstingene.
– Er lovforslaget du forespeiler realistisk?
– Ja, jeg er sikker på at det blir en endring. I fjor var jeg rettsrådgiver for 54 land i forbindelse med denne problematikken. Flere ambassadører i FN jobber nå med et lovforslag.
Hun forteller at ingen land har vetorett når det kommer en-

dringsforslag til ICC-lovgivning.
For å gjennomføre lovendringen foreslår hun et økonomisk amnesti og en subsidieordning for større selskaper.
– Tror du generelt at store selskaper vil ønske en lovendring velkommen?
– Det er tydelig at tilbake i 1996, så var ikke en lov som kriminaliserer *ecocide* interessant, men vi har laget lovendringer før.
Hun trekker fram avskaffelsen av slaveriet som eksempel.
– Med den lovendringen fant slaveriselskapene andre lovlige inntektsgrunnlag. Ikke ett firma gikk konkurs som resultat av at vi avskaffet slaveriet, sier Polly Higgins.

lassemoe@universitas.no

Arne Næss Chair

- Arne Næss-professoratet ble etablert ved Senter for utvikling og miljø (SUM) i 2008.
- Ordningen tildeler Arne Næss-professoratet til internasjonale forskere som skaper ny innsikt i spørsmål knyttet til utvikling, miljø og global rettferdighet.
- Forskerne tilbringer tre måneder i Norge for å opprette dialog og samarbeid med norske fagmiljøer.

MIN STUDIETID

tekst Lasse Moe
foto Henrik Evertsson

Fanget bak muren

HVEM:	Lene Wikander
STUDERTE:	Cand.mag med grunnfag i religion-, kunst- og idéhistorie ved Universitetet i Bergen og Universitetet i Oslo
NÅR:	1989–1994
AKTUELL MED:	Spaltist og blogger som raser mot lykketyranniet

Du har sannsynligvis ikke hørt om henne. Med mindre du jevnlig leser erotikkmagasinet Cupido eller omgås Hamas-medlemmer. Eller bor på Jamaica.
Punkeren Lene Wikander er vant til å være i opposisjon; hun ble kasta ut fra videregående etter å ha røyka en joint på dassen. Wikander fullførte derfor skolen før normert tid – som privatist. Oppvekst i bibelbeltet medførte interesse for nyreligiøsitet, og hun begynte på religionshistorie i Bergen.

I studietiden bodde hun i et okkupert hus. Hodet var glattbarbert på begge sider; billakk i manken gjorde at håret sto rett opp på midten.

Selv hevder punkeren at hun drakk mer øl på rockepuben Last Train enn hun leste bøker på Blindern. Interessen for øl og rock ledet an karrieren, inn i jobber som musikkjournalist og band-manager.

Nå sitter 44-åringen igjen på Last Train. På hodet er hanekammen byttet ut med en blomsterkrans-liknende bøyle.
Hun husker spesielt godt en utsvevende studietur tidlig på 90-tallet:
Muren er nyåpnet. Wikander og en venninne tar en t-bane inn

i Øst-Berlin. Begge er i bookinggruppa på studentkroa Hulen i Bergen og skal sjekke ut bandet *Herbst in Peking*.
– Bandet var bra og konserten gikk kjempefint. Så dro vi på fest i et digert, okkupert, jødisk kvarter. Et sted hvor hele samfunnet var gått i oppløsning.
De fester til langt på natt. Etter nachspielet må de tilbake til Vest-Berlin hvor de låner leilighet.

«Så sprang vi alt vi maktet. Og kjente nesten kulene i nakken»

Midt på natten haiker de med en brødbil, og Wikander intervjuer spontant bakeren for studentradioen «Het Vinyl». Plutselig er de fremme ved grensen og Berlinmuren.
– Ved muren ble vi stoppet av en vakt: «Du kannst nicht passieren» sa han. Tydeligvis får bare tyskere passere om natten. Så da sto jeg fast da, med en båndopp-taker i hånda.

Wikander fikk ikke «ett jævla vektall», som hun sier, for å være booking-ansvarlig og journalist i studentmedier. Men det

er de utenomfaglige erfaringene Wikander vektlegger som formende for karrieren sin. Hun stiller seg kritisk til dagens rigide studieløp.
– Jeg misliker den målretta studiestrategien. Den gamle måten å studere forsvinner. Før var det å studere i seg selv en verdi.
Wikanders erfaringer blandet med studier i religion- og idehistorie skapte dynamitt. Hun har fast spalte i Cupido og homsebladet Blikk. Når spaltisten ikke tar cellegift, skriver hun skjønnlitteratur på Jamaica. Som journalist har hun laget reportasjer om det mest ekstreme: Hun har fulgt Hizbollah, Hamas og Ku Klux Klan.

Tilbake i Øst-Berlin er venninnene fanget bak muren. Piggtrådgjerde, to murer og et ingenmannsland skiller dem fra Vesten. Med en pinne bøyer de ut nettingen i piggtrådgjerdet. De åler seg mellom nettingen og fortsetter bort til vaktbua, hvor det er en glipe mellom bua og muren. Bak ryggen på vaktene sniker de seg mellom glipa og legger på sprang.
– Så sprang vi alt vi maktet. Og kjente nesten kulene i nakken.

lassemoe@universitas.no

Fjong: Gitaren, en standard Fender, kjøpte Magnus Gulbrandsen på en jobbreise i Seattle for tre år siden. «Jeg hadde lenge tenkt å oppgradere til en fjongere gitar. Så oppdaget jeg denne. Det var tilbud også, så jeg kunne ikke si nei.»

Hvordan ser du for deg en typisk professor? Lavmælt og møysommelig? Møt tre professorer som overrasker, med et lidenskapelig forhold til noe rått og deilig – langt utenfor akademien.

Rockeprofes

Magnus Gulbrandsen

- Professor i innovasjonsledelse ved Universitetet i Oslo.
- Gitarist i «The Hunekers». Synger også.

Rock

tekst Mari Lund Wictorsen
foto Helle Gannestad

Vanligvis er ikke Magnus Gulbrandsen like pent kledd som i dag, dressen og den nystrøkne skjorta skyldes en disputas. Professoren i innovasjonsledelse foretrekker jeans og t-skjorte.

På Gulbrandsens kontor på SV-fakultetet er gitaren fast inventar.

– Med en dings jeg kobler til Iphonen og en app som endrer gitarlyden, kan jeg øve ordentlig fra sofaen her, sier han.

44-åringen drømte aldri om å bli professor. Men når han likevel ble det, ønsket han å skille seg ut fra den typiske akademikeren.

– Når Forskerforbundet på Universitetet averterer etter medlemmer, er det jazz og rødvin som serveres.

Han vil ikke kalle det kjedelig, men tror det handler om et generasjonsskifte i akademica.

– Mange professorer er nær pensjonsalderen, og vi som fortsatt har 20 år igjen av karrieren hvis vi blir ved Universitetet, ønsker nok å gjøre ting på en litt annen måte.

For Gulbrandsen ble det tidlig klart hvilken akademisk identitet som var ham:

– Det er morsommere å være en øl- og rockeprofessor enn en rødvin- og jazzprofessor.

«Studentene synes det er gøy fram til jeg tar fram Nicki Minaj. Det er litt flaut»

Magnus Gulbrandsen, professor i innovasjonsledelse

Rockeprofessor Gulbrandsen husker første gang bandet hans, *The Hunekers*, spilte på et sted med inngangspenger.

– Vokalisten hadde vært på reise og satt på flytoget samme dagen. På vei inn til sentrum dukker det opp en linje på skjermen: What's on in Oslo today. Concert with The Hunekers.

Øynene stråler.

– Og dette fortalte vokalistene oss rett før konserten. Wow, for en start! Lokalet var helt fullt, og vi hadde oppvarmingsband.

Gulbrandsen sier han ikke har et intellektuelt forhold til musikk, men er ute etter musikk som snakker til ham.

– Der passer rocken inn. Det er noe med den powerakkorden. Når du plugges inn gitaren, skrur opp forvrengningen og...

Han stopper opp, tar sats:

– Det er en av de beste lydene i verden.

I en av Magnus Gulbrandsens forelesninger bruker han bare rock'n' roll som eksempler.

– Vi starter med Elvis og avslutter med Nicki Minaj. Det er mye morsommere å bruke musikk som eksempler enn Apple og Steve Jobs – det gjør jo alle.

Studentene synes også det er gøy, tror han.

– Helt til jeg tar fram Nicki Minaj. Det er litt flaut.

På denne bestemte forelesningen har han alltid på seg Beatles-sokker, som han kjøpte en hel pose av på en Liverpool-tur.

Å lage album ut av doktorgradsavhandlingen startet som en fiks idé.

– For å utløse kreativitet kan du gi deg selv en slags begrensning. De fleste sanger og tekster handler om kjærlighet eller livet – jeg ville prøve noe annet, sier Gulbrandsen.

Albumet, *Doctor monkey on your back*, handler om prosessen rundt avhandlingen. Men også litt om selve innholdet.

– En rockesang om metodekapittelet er ikke så lett. Den er nok ikke så kul som det høres ut som, sier Gulbrandsen.

– De fleste vil nok si den ikke er kul i det hele tatt.

sorene

Trygve Aasgaard

- Professor i musikk og helse ved Høgskolen i Oslo og Akershus. Underviser også på Norges musikkhøgskole.
- Har spilt i en rekke orkestre og band av ulike slag. Senest trombone med bandet Disco Therapy.

Barokk 'n' roll

Det kommer høy lyd fra et inngangsparti på Disen. Trygve Aasgaard står rett utenfor døren til huset sitt og spiller trombone – for at vi skal finne veien.

Vel innenfor trykker professoren i musikk og helse play på Macen, og en hard rockelåt fyller stua. Lett på tå forsvinner han inn på kjøkkenet for å lage kaffe, og vi spør om han er typen til å danse til musikk.

– Det ville vært et grotesk syn, humrer 66-åringen.

Mer vil han ikke si om det.

Professoren vil ikke settes i én musikalisk kategori – han er dessuten ikke rocka nok.

Men da hans eldste sønn fylte 11 år, ga pappa ham en bassgitar.

– Jeg syntes han spilte for mye klassisk musikk.

Sønnen svarte at det var Bach og Beethoven han ville spille.

– Og det synes jeg jo var kult sagt.

Aasgaard har alltid vært musikkinteressert og liker alt fra toner fra 1600-tallet til ville rockekonserter. Han gråter lett til musikk («han gråter alltid på de gale tidspunktene», sier kona). I stua henger det ikke bilder – men instrumenter.

Da yngstesønnen ble skuespiller i USA som 12-åring (og «tjente mer enn faren sin»), ble Aasgaard spurt om å lage musikk til en av scenene i filmen *The 13th Warrior* med Antonio Banderas. Fortsatt får han innimellom noen kroner for de 20 sekunde-

Fant tonen: Musikkentusiast har Trygve Aasgaard vært siden han var liten gutt. Tilfeldigvis havnet han på sykepleierstudiet, og planen var å bli jordmor. Men den sterke musikkinteressen gjorde at det mest riktige var å bli professor i musikk og helse.

ne med filmmusikk han bidro med i 1999.

Rockeinteressen har kommet de senere årene.

– Men jeg har ikke den indre ballasten som veldig mange på min alder har. I 30 år var jeg veldig opptatt av barokkmusikk, nå har jeg mer lyst på barokk 'n' roll.

Aasgaard elsker å forelese, men en del av akademien er han ikke så interessert i lenger.

– I mange år likte jeg å skrive, men nå har jeg kommet til et punkt i livet der andre ting er viktigere.

Å gå på konserter med sønnen er blant det som er kommet høyere opp på listen.

I det siste har professoren begynt å leke med tanken om å gjøre om en trombone til et heavy metal-instrument.

– I heavy metal er det stort sett gitarer

og et slagverk i midten. Det hadde vært morsomt å høre hvordan et blåseinstrument kunne passe inn i det lydbildet. Nå har ikke jeg akkurat tenkt å gjøre karriere som heavy metal-musiker. Men jeg er sikker på at jeg kunne bidratt til å gjøre det mer interessant, sier 66-åringen.

Han tenker seg om.

– Og like fett.

Låtskriver: For Glenn-Peter Sætre er tekstene det vanskeligste – å skrive noe han blir fornøyd med. Det at de synger på norsk gjør at de fort sammenlignes med andre norske rockeband som Raga Rockers, deLillos og Jocke & Valentinerne.

Glenn-Peter Sætre

- Professor i evolusjonsbiologi ved Universitetet i Oslo.
- Vokalist og gitarist i Pausefiskene.

Pausefiskene

– Jeg blir ofte kalt rockeprofessor, det synes jeg er en hederstittel.

Formelt er Glenn-Peter Sætre professor i evolusjonsbiologi. Han sitter på en krakk i et gammelt grisehus på Rasta i Lørenskog. Et rom i andre etasje har blitt øvingslokale for rockebandet *Pausefiskene*, som Sætre har vært vokalist og gitarist i siden starten i 1994.

Han vrir litt på seg og sier:

– Så føler du deg litt kul, da. Du er ikke bare en tørr professor.

Navnet «Pausefiskene» ble til på bandets første konsert på et studentarrangement.

– Vi trodde vi skulle være et av kveldens høydepunkt, men fant plutselig og brutalt ut at vi bare var ment å være frivillig pauseinnslag mens dansegulvet ble gjort klart. Den andre gitaristen uttalte, lettere indignert, at vi bare var noen j... pausefisker.

Med det var bandet døpt.

Evolusjonsbiologen ser på rocken og professoryrket som to adskilte verdener.

– Jeg bruker ikke musikk direkte i forelesninger, men jeg synes det er veldig lite skummelt å stå foran studenter. Det har kanskje med sceneerfaringen å gjøre, sier han.

Sætre liker kombinasjonen rock og professor.

– Med musikken kan jeg slappe av litt fra analytisk tenkning, være mer intuitiv

og kreativ. Et liv uten musikk ville vært et fattig liv.

Det hender Sætre får abstinenser etter rocken når han sitter på kontoret og jobber med en artikkel. Da kan det lett spore av, og han begynner å skrive på en ny låttekst.

«Så føler du deg litt kul, da. Du er ikke bare en tørr professor»

Glenn-Peter Sætre, professor i evolusjonsbiologi

– En del av tekstene er ganske nerdete, ler datteren Helena hjertelig.

Hun er korist i bandet og med på dagens øving.

Nok prat. I det gamle grisehuset løfter Sætre opp gitaren, rensker stemmen og setter igang:

*Kakerlakker kryper rundt i mitt hus
mellom gekkoer, sopp og mus
Under taket over mitt hus
bor det edderkopp og flaggermus
Chinchillaer, tamariner, tukaner
Skriker utenfor, synes jeg hører de si
Adi-adios (a-a-a), adi-adios (a-a-a), adi-adios (a-a-a)*

*Men det gjør ingenting, ingenting
Jorden kryr av rare dyr, jorden kryr av rare dyr*

m.l.wictorsen@universitas.no

Rockestjerne: Det begynte med fiolin og orgel som 6–7-åring, før punken tok ham som tenåring. «Om jeg drømte om å bli rockestjerne? Ja, selvfølgelig. Når du er 16 er det alt du drømmer om», sier Glenn-Peter Sætre. Her sammen med trommis João Lobo og korist Helene Lo Cascio Sætre. Resten av Pausefiskene, til sammen er de sju, er på høstferie denne dagen.

Studere på Svalbard?

Universitetssenteret på Svalbard tilbyr studier i
biologi, geologi, geofysikk og teknologi

Søknadsfrist: 15. oktober
Mer info: www.unis.no

Marit M. Simonsen, journalist

UKAS ANBEFALING

Sex kan være gratis

Studentliv og kjønnssykdommer henger sammen som hånd i hanske, eller penis i kondomet, om du vil. Forrige uke skrev Universitas at jenter var overrepresentert da Høgskolen i Østfold tilbød gratis klamydiatest, sannsynligvis siden de tar mer ansvar. Jenter blir jo også ofte stuck med prevensjonskostnaden i forhold og forventes også

å bidra med gummi innimellom. Siden kondomer – selv om de er billigere enn barn – koster penger, er det verdt å vite at det er gratis å ta ansvar for egen seksualhelse. På nettsiden gratiskondomer.no kan du fylle ut navn og adresse og få det nødvendige tilsendt i posten i en diskret konvolutt. Partner får du skaffe selv.

Kenneth von Wangen, kulturredakteur

UKAS ADVARSEL

Jutes pils, jipt did, humpen und klong!

Servus! Ich mog des Oktoberfest, weil da alle egal und gleich und wir lassen den Alltag hinter uns! Egal, ob ein Manager, der den ganzen Tag im Anzug rumläuft, oder ein Straßenfeger, ob alt oder Jung: Auf der Wiesn habn alle Lederhosn bzw. Dirndl an und trinkn, singn und sind herzensoffn und besoffn zusammn. «Dit ist gar nicht dufte?!» Was «sagste»,

Oslo-penner? Halt die Schnause heruntergekommene Kultur-dandy, trete nochmal in Hundekakke und male ein Gemälde mit deinem Schuh und nenne es Mein Heranwachsen – hast du was zum fressen auch! Passt ja gut wenn du eine Veganer-wohngemeinschaft ohne Strom mit deiner Künstlerfreunde aus scheizze Berlin gegründet!

Hip-popmoral til kidsa

FOTO: SFFOGHORN / FLICKR.COM

Stjernefaktor: Karrieren går som på skinner for artistduoen Macklemore & Ryan Lewis.

Mye har skjedd fort for Seattle-artisten Macklemore og beatmekker Ryan Lewis. For ett år sida holdt de konsert på Blå. På onsdag fylte duoen (nesten) Spektrum. Opprinnelig skulle konserten holdes på Sentrum Scene, men den ble oppgradert til Spektrum. En nedtur for Spektrum-haterne. En annen nedtur for tidlige billett kjøpere var duoen produksjonstørke, noe som gjorde at de dukket opp i Oslo onsdag med ett år gammelt, noe ihjelspilt, materiale.

Spektrum-frykt til tross: Ved miksebordet er lyden god når Macklemore stiger opp på scena i en heis, en halvtime «fashionably late». Akkompagnert av Ryan Lewis, to strykere, tre multiinstrumentalister og en dansende trompetspiller blir det hele et

energisk show som fyller den store scena greit. Pyro, konfetti, ballonger – gutta har fulgt hele instruksjonsboka for en storskala gig. Og når de fyrer opp hitsene «Thrift shop» og «Can't hold us», er det armer i været nesten helt bak i Spektrum. Halvveis inn begynner Macklemore å freestyle for å vise at han duger, med egen beatbox – med blanda hell. Hans største fans, de nyinnflytta 19-åringene, får en hvilepause fra hvininga, mens rap-fans fra gamleskolen neppe blir imponert (om de i det hele tatt var der).

Selv om Macklemores fengende hits plasserer ham på «hip-pop»-stolen heller enn på rap-tronen, er han likevel langt fra intetsigende. En god halvtime av konserten brukes på å forkynne anti-dophold-

KONSERT

Macklemore & Ryan Lewis

Scene: **Oslo Spektrum**

Tid: **Onsdag, 2. oktober**

ninger, homostøtte og fred i verden – rett hjem i hjertet til tenåringsjenta som etter konserten synker gjennom knærne ned på fortauskanten og bryter ut «han sier så sinnssykt mye bra, liksom».

Macklemore har blitt en sosial supermakt på kort tid. Han er ikke verdens beste rapper. Men jovialt budskap til den store massen, pakka inn i «funker jævla bra på fest»-papir, er det få som gjør bedre.

Are W. Sandvik
arews@universitas

Ekeberg-skrukken

Med skulpturparken har Oslo endelig fått en vellykket hyllest til kvinnen. Men det er bare begynnelsen. For selv om jeg på min skogstur så «busk» bak enhver hei i parken, er den også en enestående hyllest til både den mannlige og animalske seksualiteten.

For det første som møter meg når jeg entrer parken, er 10–20 meter lange falloser så langt øyet kan se. Noen, som tydeligvis liker dem ekstremt lange og harde, har til og med klistret lapper med påskriften «la stå» på flere. Hyllesten til mannen kommer også godt til uttrykk i en skulptur bestående av to lange, skinnende, blanke

staver som ikke bare står rett opp og ned, men utfører et triks jeg husker godt fra dusjen på ungdomsskolen: «helikopteret».

Riktignok gir en svær skulptur – som jeg tipper er en gammel kastreringssaks for hester – meg et snev av angst, men det bekrefter bare at det en real mann som meg er aller mest redd for, det er å miste min manndom.

Også byens mange ekshibisjonister har noe å glede seg over. Securitas har bidratt med kameraer, og for meg som savner tiden da jeg blottet hele understellet på *Chatroulette*, er det deilig å få luftet litt igjen.

Men det, uten tvil, aller mest imponerende med Ekeberg skulpturpark er hvordan den inkluderer *dyrenes* seksualitet. Den er virkelig en panseksuell stimulering av artsmangfoldet: Alle er vi like, mann som pike. Alle er vi kaute, mann som kveite. Her i *Penis-Ring-nes' porno-park* blir både mus og «våtmyr» hyllet som en naturlig del av den norske, seksuelle faunaen.

Ringnes har fått mye pepper for parken, og den er blitt omtalt som en runkepark.

Men dette er en altfor snever tolkning. Var det ikke mer *bush* i skogen før Ringnes kom med

PARK

Ekeberg skulpturpark

Av: **Christian Ringnes**

Scene: **Ekebergskogen**

motorsaga?

Ringnes skal visst heller ikke ha respekt for naturvernminnet.

Men det gjør ikke noe at en park gir blanke i noen eldgamle piler fra jernalderen, når den tar så godt vare på det blankeste jernet av dem alle: mannens.

Kenneth Wangen
anmeldelser@universitas.no

KULTURKALENDER

onsdag 9. oktober

Film: Pussy Riot – A Punk Prayer. En film om Pussy Riot og om rettsaken der Nadezhda Tolokonnikova, Maria Alekhina og Yekaterina Samutsevich ble idømt fengselsstraff for å ha sunget en av sangene sine i Frelseren Kristus-katedralen i Moskva. Sangen fordømmer patriark Kirills støtte til Putin, og den tette forbindelsen mellom stat og kirke under Putin. Dette førte til at de ble arrestert og tiltalt for «hooliganisme» med en strafferamme på 7 år.
Oslo Dokumentarkino, 19.00

Fest: Like sikkert som at verden består, så er oktober synonymt med Oktoberfest på Studentersamfundet. Her har det vært en sikker vinner siden 2006. Oktoberfest på Studentersamfundet er blitt en sterk tradisjon hvor man prøver ut de ulike ølmerkene mens det tyske ølkorsteret spiller opp liflige toner akkompagnert av rungende allsang. Oktoberfest er strålende enkelt.
Chateau Neuf, 15.00

torsdag 10. oktober

Festival: Freddy-festivalen 2013. Du og alle du kjenner er hjarteleg velkomne til Freddy-festivalen 2013 – med bra musikk, resirkulert mote og topp stemning! Fredensborger jobbar for eit berekraftig forbruk og ei meir rettferdig fordeling av ressursar. Dei samlar inn brukte t-skjorter, gir dei nytt trykk og sel dei igjen for 200 kroner. Pengane går i år uavkorta til Utviklingsfondet sitt prosjekt «kvinnedeltaking i kooperativer».
Internasjonalen, 19.00

fredag 11. oktober

Football: Slovenia – Norge. Få med deg Per Mathias. Godguten.
MAX, 20.45

FOTO: TROMS ARBEIDERPARTI

Per Mathias: Nå er vi spent, altså!

lørdag 12. oktober

Opplesing: Anna Fiske kommer for å lese til de minste, fra sin siste bok, Palle Puddel: Et hundeliv!
Tronsmo, 14.00

mandag 14. oktober

Film: Supermandag: Bloodsport og Over The Top. Sylvester Stallone er trailersjåføren som på si bryter håndbak mot de aller beste, mens Jean-Claude van Damme reiser til Hong Kong for å utfordre verdens tøffeste slåsskjemper. Det er duket for styrkeprøver.
Chateau Neuf, 19.00

Gi oss beskjed om arrangementer på epost:
universitas@universitas.no

■ Ofrer seg for ofre

■ Kjemien stemmer

Blis kommunikasjonsavdeling sendte for noen uker siden en sint epost til en studentpub som skulle ha «BI-tema» på en fest. Kommunikasjonsavdelingen har nå tatt initiativ til å starte et nytt masterstudium.

– Neste høst tilbyr vi studiet «Erfaringsbasert medieåndtering – offerrolle som strategi». Studiet er i samarbeid med Fremskrittspartiets kommunikasjonsavdeling. Vi vil også hente inn forelesere fra Islam Net og andre hårsåre religiøse miljøer, sier BI-rektor Tom Colbjørnsen til Ad Notam.

Parkinsons:– Eldre er en ressurs, som svaksynte Roar her, sier instituttleder Jo Døhl.

Studenter og ansatte ved kjemisk institutt utsettes nærmest daglig for eksplosjoner og farlige situasjoner på instituttet.

Nå vil instituttet hente inn pensjonerte kjemiforskere i emeritus-stillinger for å vise hvor farlig det kan bli.

– De som har fått Parkinsons og skjelver i hendene skal få blande kjemikaliene.

De svaksynte styrer gassbrennerne og de tunghørte skal sysle med avtrekkene. Nå skal vi vise akkurat hvor farlig det kan være her, hoier instituttleder Jo Døhl til Ad Notams avdeling for geriatrisk forskningssikkerhet.

■ Ikkje ring meg

Også på Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA) sysles det med media. Nå skal høyskolen medietrenes for seks millioner kroner, melder netta-visa Khrono.

– Kari Tjuveri Jensen synes det er så ubehagelig å snakke med presen at hun krever et tilleggshonorar fra HiOA på rundt 50.000 kroner for hvert intervju hun gjør, sier HiOAs kommunikasjonssjef til Ad Notams avdeling for overambisøus universitetssatsing.

Siden Universitas stort sett ringer Tjuveri Jensen tre-fire ganger ukentlig, vil beløpet totalt bli rundt seks millioner på ett år.

Navning: Den største reduksjonen i Ph.D-bestanden vil foregå utenfor her.

■ Jakter på Ph.D.

Dobbelt så mange tar doktorgrad som for ti år siden. «Et problem», ifølge undervisere ved Universitetet i Oslo. «En morsom utfordring» sier studentjaktlaget Wild X.

– Bestanden må ned, sier en talsperson for Norges Jeger- og Fiskerforbund til Ad Notams avdeling for bærekraftig akademia.

– Det er de svakeste individene i populasjonen som må tas først. Typiske kjennetegn er altfor store dressjakker i tweed, tydelig mangel på vitamin D og underdanig oppførsel overfor professorer, sier talspersonen.

På vei: Til nachspiel.

H. M. Silje

Hun er dronningen av Chateu Neuf. Vi har hørt hva Silje Andersen gjorde på nachspiel etter grisefesten på lørdag.

– Vi lager egne motesider i forbindelse med grisefesten. Vi kunne jo ikke la være å se at De hadde så SYKT fin kjole på Grisefesten. Hvor kjøpte Hennes Majestet den?

– Internett. En ballkjole-side.

– Å, ja. Det er en veldig stor kjole, da. Hva hadde De under kjolen?

– Hva mener du?

– Altså... På 1800-tallet hadde de sånne metallbur under..?

– Det er mye tyll under.

– Okei. Vi hørte at styret på Chateu Neuf drev underslag for å få råd til kjolene og dressene. Kan De bekrefte eller avkrefte dette?

– Ja, definitivt.

– Hvilket?

– Bekreft.

– Hvor mye er det snakk om?

– Millioner.

– Hvor mye kostet Hennes Majestets kjole, da?

– To millioner, kanskje.

– Vi hørte at på nachspiel så red De opp Karl Johan på en 200 kilos tung purke. Hvordan satt kjolen over grisen?

– Det ble ganske fint, egentlig. Jeg satt i en sidesal, slik at kjolen hang på den ene siden.

– Vi har et bilde av Hennes Majestet omkranset med av en haug med menn. Har De en kommentar til hvem av dem som ble med deg hjem etterpå?

– Ingen. Jeg dro aldri hjem.

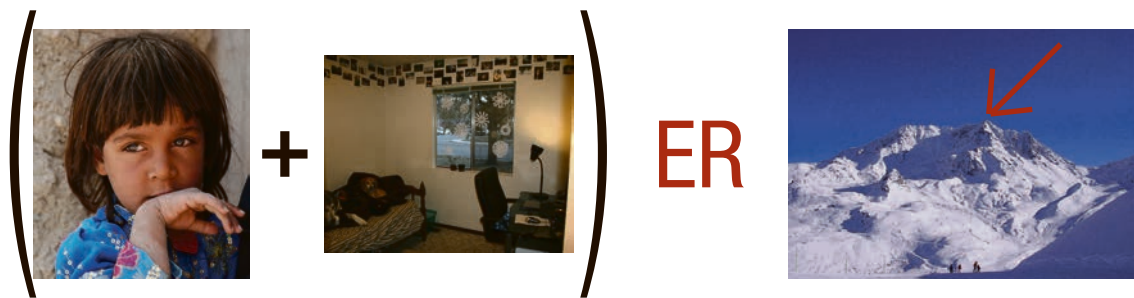
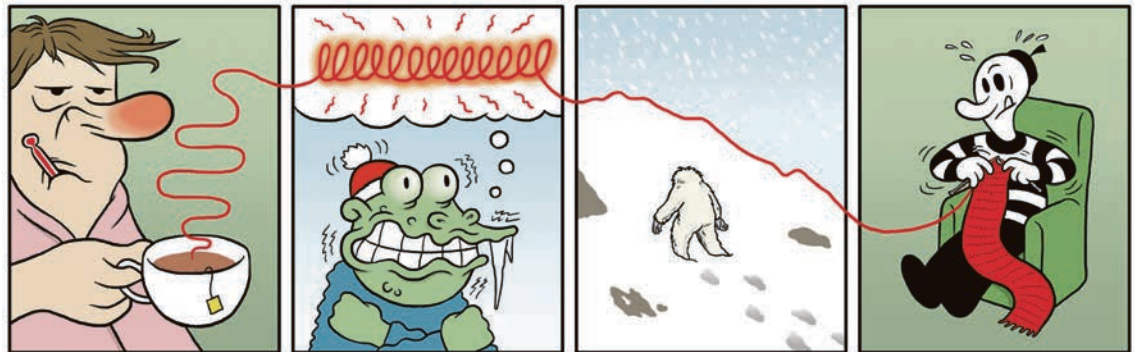
– Så... De dro hjem til en av dem?

– Nei, jeg var på Chateau Neuf hele natta.

– Deres Majestet er jo formand av Studentersamfundet. Vil De vurdere din stilling og bli dronning av Chateu Neuf istedet?

– Det høres jo litt fristende ut. Jeg skal jo gi meg snart uansett.

baksiden@universitas.no

HINT: Denne uken er så enkel at dere ikke får noe hint. Send ditt svar til oyvind.gallefoss@universitas.no
FORRIGE UKES LØSNING: «Amen til damen». Den var jo enkel? Se på sist ukes avis, var den ikke enkel? Likevel ingen som klarte, altså. Skuff.

1. Sinead O'Connor 2. «Pour it up» 3. Schous 4. Frode Grytten 5. Mikael Niemi 6. Roy Lichtenstein 7. Snap og Crackle 8. Finn Bjelke 9. Napster 10. «Love is All Around» (1994). «Gud! Hvor du er deilig» (1996). «Ghetto Supstar» (1998). «Mambo No. 5» (1999)

1. Hvilken popveteran har kritisert Miley Cyrus gjennom en rekke åpne brev i etterkant av sistnevntes dristige sceneshow og musikkvideo den siste tiden? 2. Også Rihannas siste musikkvideo har fått kritikk. Hva heter låta? 3. Hvilket bryggeri holdt tidligere til i lokalene der du nå finner Popsenteret? 4. Hva heter forfatteren bak novellesamlingen Popsongar (2001)? 5. Og hvem skrev romanen Populærmusikk fra Vittula (2000)? 6. Hva heter popkunstneren bak tegneserieinspirerte verk som Whaam!, Drowning Girl og Look Mickey? 7. Én av maskotene til frokostblandingen Rice Krispies heter Pop. Hva heter de to andre? 8. Hvem er programleder for NRK P1-programmet Popquiz? 9. Hvilken nettsjeneste ble lansert av Shawn Fanning, John Fanning og Sean Parker i 1999? 10. Plasser sommerhitene i riktig kronologisk rekkefølge: «Ghetto Supstar» (Pras feat. Mya), «Gud! Hvor du er deilig» (Bjelleklang), «Love is All Around» (Wet Wet Wet), «Mambo No. 5» (Lou Bega).

Popmusikk: Kan lages slik.

FOTO: HUGO CHISHOLM